

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

Besenyői BEÖTHY KÁLMÁN alezredes

Segédszerkesztő:

BENEDEK MIHÁLY őrnagy

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

csekk számla:

25.342.

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,**Hiszek egy isteni örök igazságban,**Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

A második arcvonal.

A kereskedelmi és gazdasági életnek az egész világon egyformán meg vannak az ügynökei, akik eljuttatják az árut a vevőkhöz, közvetítik a vétel-eladást. Hasznos, szükséges munkát végeznek, mindaddig, amíg megmaradnak a tisztesség keretei között. Akik ezt a munkásságot a kezeik között tartották, azok legnagyobb része zsidó, azok tették lassan-lassan meggyűlöltté az ügynökök személyét. Most, hogy a keresztény kéz vette magához a gazdasági, kereskedelmi és ipari életnek az irányítását, a zsidó — megérdemelten — elmaradt ettől a kenyérből.

A zsidó tehát nem kap árut, üzleteket, elméletileg tehát mozgási köre megszűkült — de azért utazik. A vérében van és arra hivatottnak tudja magát, hogy utazgatásaival tovább ügynökösködjék.

Utazik és akikkel útján összekeverül, annak feltárja az ország ügyeit, bajait, nehézségeit, jelenét és jövőjét. Mindent „megokolva“, „megmagyarázva“ de úgy, hogy a hallgató magára maradván mindent a legsötétebb színben lát. Határozott, céltudatos, alávaló munkát végeznek a kereskedelmi áruból kikopott ügynökök, akik most már nem a gazdasági életnek, hanem a nyugtalanságkeltésnek, a kishitűségnek, a rágalmaknak, a bolsevista eszméknek az ügynökei. Most kezdtek különösen nagy tevékenységet, amikor a harctereken elindult az a mérkőzés, amely, mint már ismételtelen mondtuk, hivatva van eldönteni ennek és más földrészeknek a jövőjét.

Kiszemelt területük az ország gerince: a földművelő lakosság. Tudván-tudják, hogy a nemzet ellenálló erejének gyökere ez a réteg, amely a munkát és a hadsereget adja a maga többségéből. Ebben a rétegben kell az ellenállást, a lelki erőket megtörni, aztán könnyű lesz minden. Emlékezzünk: 1918-ban is lázító beszédekkel és rémhírekkel, az ország szellemi vezetői elleni uszítással harcoltak az ő világuk céljaiért és munkájukkal, vagy mondjuk: harceljárásukkal, megszégyenítették az ördög ravaszságát.

Termés, időjárás, kenyér, zsír, cipő, munkabér, hadisegély, hősihalott... minden, minden, ami az embert közvetlenül érinti, az beszédjük, vitájuk, lázításuk magva. Az egyénből ezekkel verik ki az összetartozandóságot, a közösség érzetét. A nyomorú-

ságokat kicifrázva teleaggatják a gyanutlan hallgatók gondolatvilágát, az asszony, a gyermek, a testvér, a pénz, az állat, a föld, egy-egy lépcső a lelkében becsületes, hazahűséges magyar megdolgozásra. Olyanok, mint a mustárgáz, amely a területet hosszú időre megfertőzi, ahol halál leselkedik az élőre. Megfertőzik az áldozatot, amely viszi magával a fertőző csírákat s ebben van az ördögi praktika másik nagy veszedelme!

Itt kapcsolódik bele a csendőr harceljárása a küzdelembe. A hatalom, ami a csendőr kezében van, csak azt teszi lehetővé, hogy felderítse a mérgezés kútját, nyomába eredjen az árulónak és megszorítsa körötte a kört mindaddig, amíg be nincs bizonyítva a ma mindennél gyalázatosabb alávalóság. De a csendőr harceljárásának van egy másik változata is, amit ebben a harcban előírások nélkül teljesítenie, követnie kell. Ez pedig a csendőr felvilágosító munkája azok között, akik ebben a tekintetben ügyszólván egyedül a csendőrré vannak bízva: a falu lakosai között. Nagy tekintély a csendőr szava falun, minden bajtárs tudja ezt. Szavainak ennél fogva bőséges termése kell, hogy teremjen.

A kérdés: sorskérdés. Fegyvertársakat talál maga mellé a csendőr eleget, de nem azért, mintha szava nem lenne elég, hanem azért, hogy a veszedelem elé, amely olyan mint az árvíz, mielőbb, minél több gátat emeljen, minél több megbódított, félrevezetett testvért a helyes útra eszméltessen. Fegyvertársai a falu vezetői és azok, akik már átérték egyszer azt a poklot, amit az ilyen utazó vigécek teremtetek ezen a földön.

Nem a német, norvég, olasz vagy francia tengerparton van és lesz az a bizonyos második arcvonal, amelynek erejét az eddigi sikerekkel szembe akarják állítani és megfordítani azzal megérdemelt sorsukat, nem ott vagy másutt a földön, hanem a lelkében. Ott a második arcvonal és ennek a leküzdése sokkal döntőbb, talán egyedül döntő! Ez a harc az, amelynek terepkutatói, felderítői, járőrei, hadosztályai és hadseregei a kocsimákban, vonatokon, termések mellett, üzletek közelében, hivatalok folyosóin és mindenütt nyüzsgő, lebzselő ügynökök. Pénzük van, beszélni tudnak, körmönfontak, mindenre képesek: álszenteskedők és sajnálkozók, jötevők és együttérzők, de kullancsok, bögölyök, férgék és patkányok is, ragály van szájukon és kezeiken, bélpoklosok lábtól-fejig... Régtől ismert dolog ez és az alakok is, de felhívni erre a figyelmet most a harcterek offenzívája idején szükségesnek tartottuk, mert 1918-ra emlékezni — sohasem felesleges.

A tábori rendészetről.

Írta: PINCZÉS ZOLTÁN ezredes.

Az első világháború után, a Csendőrségi Lapok 1924. évi 1—5. számaiban a fenti cím alatt ismerttettem a volt osztrák-magyar hadsereg tábori rendészeti szervezetét és szolgálatát, a tapasztalatokat, amelyeket a tábori rendészeti szolgálat különféle területén és ágazataiban szereztem s körvonalaztam az elveket is, amelyeken egy korszerű hadsereg tábori rendészeti szerény nézetem szerint felépíteni kellene.

A cikk akkor csak elméleti téren mozoghatott, aminthogy elmélet maradt minden, a honvédelem kérdésével kapcsolatos elgondolás a trianoni „békeszerződés” szomorú korszaka alatt. Húsz esztendőnek kellett eltelnie, hogy tábori rendészetünk átszervezésének, helyesebben: megszervezésének ügye érdemileg szóba kerülhessen.

Engem ért a honvédelmi miniszter úrnak és a honvéd vezérkar főnökének igen megtisztelő megbízása, hogy a most megjelent új tábori rendészeti szabályzatot megszerkeszsem, azért jó szolgálatot szeretnék tenni mindazoknak, akik e szabályzatnak háborúban és békében való alkalmazására lesznek hivatottak, azzal, hogy az alábbiakban e szabályzattal általánosságban, majd a részleteivel is foglalkozom.

Visszapillantás az első világháború tábori rendészetére.

Mielőtt az új tábori rendészeti szabályzattal foglalkoznánk, célszerűnek látszik visszapillantást vetni a volt osztrák-magyar hadseregnek az első világháború alatt működött tábori rendészeti szolgálatára; nem mint immár történelemre és nem is az utólagos bírálókat kényelmes bölcsessége kedvéért, hanem azért, mert ez volt az első alap, amely a korszerű tábori rendészet megszervezéséhez és szabályozásához az első tanulságokat szolgáltatta. Ezek a tanulságok ma már nem változatlanul érvényesek, hiszen azóta a hadviselés módja az előkészítéstől a hadbaállításig, a hadászat nagy elveitől a legkisebb harcászati részleteljárásig és az egymás leküzdésére alkalmazott új eszközök és módszerek egyéb sokaságáig szünet nélkül fejlődött s a tábori rendészetnek, mint szolgálati ágnak, e fejlődéssel lépést kell tartania. Elavult lenne ma már az a tábori rendészeti szolgálat, amely csak az első világháború tapasztalatait kívánná hasznosítani. De nem szabad fölényesen napirendre sem térnünk felettük, mert vannak a műszaki és módszerbeli haladástól független tanulságai, úgyszintén olyanok is, amelyek nemleges értelemben tanítanak, hogy t. i. minek hogyan nem szabad megismétlődnie.

Az első világháborúnak különösen az utóbbi tanulságaira szeretnék reámutatni, mert ezek megismétlődését tartanám a legsúlyosabb és legveszedelmesebb hibának. Azt ugyanis, hogy egy békebeli közbiztonsági szervezet és szolgálat jól működik-e, vagy sem, akár évtizedeken át is figyelemmel lehet kísérni, mert a működéséből leszűrte észleletek és tapasztalatok folyamatosak, tehát a szükségesnek mutató megfontolásokra, javításokra és tökéletesítésekre bőséges idő áll rendelkezésre; ezzel szemben a hadirendészet tapasztalatai a háborúk tartamára korlátozódnak, későbbi kiértékelésüket a háborúra való visszaemlékezésre kell alapozni.

Idők múltán a mindinkább elhomályosuló, feledésbe menő valóságok helyett rendszerint olyan békeelméletek is lábrakapnak, amelyeket az első komoly

napok vagy hetek elsöpörnek. Ez ellen csak a háborús tanulságoknak — nemcsak a mieinknek, hanem a másokénak is — ébrentartása és emlékezetbe idézése nyújt némi védelmet.

Itt most egyelőre csak az első világháború tanulságaira szorítkozom. Amennyire ma még áttekinteni lehet, ismerem ugyan a most folyó háború idevágó tapasztalatait is, de ezek összegyűjtése, rendszerbe foglalása, kiértékelése és a jövő számára való hasznosítása csak a háború befejezése után lesz lehetséges. Vannak dolgok, amelyeket ma még nem is lehet nyilvánosan fejtegetni. Azt, ami ezen a téren ma ismertessé és kétségtelenné vált, az új tábori rendészeti szabályzat már figyelembe vette.

*

Az osztrák-magyar monarchia hadserege háborús előkészületei folyamán a tábori rendészet előkészítésére és megszervezésére kevés gondot fordított. Tábori rendészete már a hadbalépés idején, 1914-ben elavult volt. Ennek okát körülbelül a következőkben foglalhatjuk össze:

1. A hosszú békeidőszak sem nálunk, sem pedig külföldön nem szolgáltatott olyan tapasztalatokat, amelyek a tábori rendészet korszerű átszervezését és kifejlesztését sürgették volna. A hadseregnek a Szolgálati Szabályzatra és a katonai büntetőtörvénykönyvre alapozott rendje és fegyelme minden körülmények között biztosítottak látszott; azokra a jelenségekre és veszedelmekre pedig, amelyek a háború folyamán jelentkeztek, a háború előtt senki sem gondolt.

2. Hiányzott a tábori rendészeti szolgálat korszerű kiépítését szorgalmazó szakszerű kezdeményezés. A volt Monarchia területén négy, egymástól független csendőrség működött, három szolgálati nyelvvel. Egyik sem érezte magát hivatottnak az egész osztrák-magyar hadseregére kiható kezdeményezésre. Annak a kevésnek, ami magától történt, végrehajtása a nyelvi és békeszervezeti különbségek miatt nehézkes volt és nem egszerűs.

3. A Monarchia csendőrségeinek békelétszáma a szilárd közbiztonsági viszonyok miatt igen alacsony volt s ezért, ha a tábori rendészet követelményeit idejében és helyesen felismerték volna is, az a törekvés döntött, hogy háború esetén minél kevesebb hivatásos csendőr vonassék el a hátországból tábori csendőrségi szolgálatra.

4. A csendőségeknek mind a tisztai, mind a legénységi utánpótlása a háború egész tartama alatt teljesen szünetelt; még a békelétszámban beállott tekintélyes fogyatékot sem lehetett pótolni úgy, hogy a csendőrség a háború megsokszorozódott feladatait kisebb létszámmal volt kénytelen ellátni, mint a békeszolgálatot. A közbiztonságilag kiképzetlen, sőt ki sem képezhető — nem is mindig megválogatott — népfelkelő legénység csak számbeli pótlást, nem pedig minőségét, sokszor pedig egyenesen terhet jelentett.

5. A háború első évében a küzdő csapatoknál szakaszparancsnokokban mutatkozott nagy hiány folytán a honvédelmi miniszter felhívta a csendőrtiszteket és legénységet arcvonalbeli szolgálatra való önkéntes jelentkezésre. A tömegesen jelentkezők 1914 októberében a küzdő csapatokhoz kerültek. A szakaszparancsnoki hiányon nem segítettek tartósan és érezhetően, ellenben a tábori csendőrségi és hátországi közbiztonsági szolgálatban pótolhatatlanok voltak.

A tábori rendészeti szervezet elégtelenségének és sok más hibájának következményei már a háború második évében jelentkeztek.

Történtek ugyan intézkedések, amelyek a békében elmulasztottakat pótolni megkísérelték, de ezek már csak alkalmiak, rögtönzöttek, sokszor kapkodók voltak és a tervszerű előkészítés hiányait nem tudták jóvátenni. Ez a tábori rend fokozatos meglazulására vezetett; a lábrakapott és már szinte természetesnek talált pongyolaságot és erélytelenséget később mindinkább lehetetlen volt újra feszes tábori renddé változtatni, annál kevésbé, mert az e célra rendelkezésre állott, kevésbé értékes nemtényleges emberanyag minden jóindulatú igyekezete ellenére sem volt képes magának a hadrakelt seregben tekintélyt szerezni.

Az eredmény ismeretes. Az elkövetett hibák alól nem lehet mégegyszer felmentést kapni, mert most már bőséges tapasztalataink vannak arra, hogy mit kell tennünk és mit nem szabad újra elhibáznunk.

*

A tábori rendészeti szolgálat ellátása a tábori csendőrség feladata volt. A tábori csendőrségen kívül más szervezetszerű rendfenntartó szervezet nem működött, csupán egyes alakulatok vagy parancsnokok végeztek mellékesen a tábori rendészet körébe vágó tennivalókat is. Történtek ugyan kísérletek ú. n. csapatcsendőrségek felállítására — magam is parancsnoka voltam a cs. és kir. 2. gyalogezrednél egy ilyen kísérleti csapatcsendőr-osztagnak —, de ezeket a háború végéig a kedvező tapasztalatok ellenére sem rendszeresítették.

Annak bizonyítására, hogy a volt osztrák-magyar hadsereg tábori csendőrségének létszáma milyen elenyésző, szervezete pedig mennyire széteső volt, ismeretem az erre vonatkozó adatokat az 1914. évi mozgósításkor:

Hadsereg főparancsnokság: 1 főtiszt, 6 gy., 5 l. tábori csendőr. Alárendelve a részletosztálynak (Detailabteilung);

Hadtápfőparancsnokság: 1 törzstiszt, 2 főtiszt, 7 gy., 5 l. tábori csendőr. Ezenkívül a hadtápfőparancsnokság rendelkezésére — főként megszállási célokra — egy tábori csendőr tartalékosztagnak (4 tiszt, 102 gy. és 66 l. tábori csendőr).

Attachéhadiszállás és Sajtóhadiszállás: egyenként 3 gy. és 4 l. tábori csendőr (alárendelve a térparancsnokságnak).

6 hadseregparancsnokság: egyenként 6 gy. és 10 l. tábori csendőr.

7 hadsereg-hadtápparancsnokság: egyenként 1 törzstiszt, 1 főtiszt (segédtest), a szűkebb törzs állományában, ezenkívül 1—1 tábori csendőrosztagnak a 1 főtiszt, 7 gy. és 17 l. tábori csendőr. Külön a hadsereg-hadtápparancsnokság rendelkezésére, mint személyi tartalék, 1—1 tábori csendőr tartalékosztagnak (1 tiszt, 101 gy. és 32 l. tábori csendőr).

16 hadtestparancsnokság: 1 százados, 4 gy. és 4 l. tábori csendőr.

48 gyaloghadosztály parancsnokság: 3 gyalog- és 2 lovas tábori csendőr.

11 lovas hadosztályparancsnokság: 1 gy. és 3 l. tábori csendőr.

12 hegyidandár parancsnokság: 1 gy. tábori csendőr.

14 hadtest vonatparancsnokság: 6 gy. és 3 l. tábori csendőr.

59 hadosztály vonatparancsnokság: 1 gy. és 1 l. tábori csendőr.

A hadrakelt sereg tábori csendőrségének összlétszáma a mozgósítás alkalmával 9 törzstiszt, 43 főtiszt, 800 gy. és 1300 l. tábori csendőr volt. A tábori csendőrtiszteket és legénységet az I. (Krakkó), II. (Bécs), III. (Grác), VIII. (Prága), IX. (Leitmeritz), X. (Przemysl), XI. (Lemberg), XIV. (Innsbruck) és XVI. (Raguza) hadtestek részére a cs. kir. (osztrák) csendőrség, a IV. (Budapest), V. (Pozsony), VI. (Kassa), VII. (Temesvár) és XII. (Nagyszében) hadtestek részére a m. kir. csendőrség, a XIII. (Zágráb) hadtest részére a m. kir. horvát-szlavon csendőrség, a XV. (Sarajevo) hadtest részére pedig a cs. és kir. bosznia-hercegovinai csendőrtisztet szolgáltatta. A megszállott területeken telepített tábori csendőrségek csak nagyjában voltak így elkülönítve; Orosz-Lengyelországban és Olaszországban főként osztrák, Szerbiában, Romániában főként magyar tábori csendőröket alkalmaztak, Montenegróban és Albániában a legénység erősen kevert volt. (Albániában hat nyelvet kellett volna beszélnem, hogy minden alárendeltemmel és a lakossággal érintkezni tudjak.)

A seregest parancsnokságokhoz beosztott tábori csendőrtiszteket és tábori csendőröket az illető parancsnokság tábori csendőrosztagnak alkották. Mindenik tábori csendőrosztagnak önállóan, a többi osztagtól függetlenül működött; az egyes osztagok — de az egész tábori csendőrség is — egymással sem szervezi összefüggésben, sem pedig fölé- és alárendeltségi viszonyban nem állottak. Csupán a hadsereghadtápparancsnokság (szállásmesteri osztály) tábori csendőr törzstisztjének volt némi bizonytalan „közigazgatási” szemlejoga a körletében elhelyezett tábori csendőrosztagnak felett, amelyek tagjaival szemben a fegyelmi fenyítőjog is megillette a csapatparancsnokot megillető terjedelemben. Ezt a szemlejogot és fegyelmi fenyítő hatalmat azonban a tábori csendőr törzstiszteket a szervezeti és szolgálati kapcsolatok, valamint az alárendeltség terjedelmének rendezetlensége miatt nem gyakorolták. (Ilyen szemlélet pl. az egész tábori csendőrségi és csapatcsendőrségi szolgálatom alatt egyet sem kaptam.)

A fegyelmi fenyítő hatalom különben a tábori csendőrtisztekekkel és legénységgel szemben a seregestparancsnokokat és — tiszteket illetően a hadosztály vezérkari főnökök kivételével — a vezérkari főnököket is megillette.

A világháború tábori rendészetének négy főtanulását lehet megállapítani. Ezek:

1. A szervezet célszerűtlensége;
2. a feladatokkal arányban nem álló csekély létszám;
3. a tábori rendészeti szolgálatra alkalmazott nem-ténylegesen legénység kiválogatásának hiánya;
4. az elavult szabályzat.

Ez a négy hiba súlyos következményekkel járt. A háborús fegyelem lazulása, a katonaszökevények mértéktelen elszaporodása, a nagyarányú kémkedés, a hadrakelt sereg körében végzett ellenséges bomlasztás és politikai aknamunka, a szinte zavartalanul megszerzett és végrehajtott árulások stb., ha nem voltak is egyedül a tábori rendészet hibáinak tulajdoníthatók, mégis, sok egyéb ok mellett ezek a hibák is közrejátszottak az összeomlásban; nem azáltal, hogy azokat a tábori csendőrség le nem küzdötte, mert ezzel már amúgyis elkésett volna, hanem hogy a kifejlődésüket nem tudta megelőzni, vagy legalábbis jelentékenyen késleltetni, amivel a hadsereget talán kitartóbbá lehetett volna tenni.

Mielőtt e hibákkal egyenkint foglalkoznék, előre kell bocsátanom, hogy a tábori csendőrség működése azért nem volt meddő és eredménytelen. Azt, amit az adott viszonyok között emberileg lehetséges volt, teljes hűséggel, becsülettel és vitézséggel teljesítette. A magyar tábori csendőr kiváló volt, úgy is, mint csendőr, úgy is, mint katona. Hősi halottaink dicső sora és sok névtelen csendőr hőstette, önfeláldozása, eredménye bizonyítja ezt. Csendőreink munkája sok örömet okozott tisztjeinek s általános elismerést és megbecsülést szerzett a testületnek mindenki előtt, aki megismerhette őket. A magyar csendőr kiválósága, hivatására termettsége, leleményessége, feltétlen megbízhatósága és annyi más erőnye sok nehézséget áthidalta, de évtizedek mulasztásait nem pótolhatta. Szó sem lehet tehát arról, hogy a tábori csendőrség, mint ilyen, nem vált volna be, vagy hogy teljesítményei a várakozások alatt maradtak volna, de egészségesebb szervezetben és főleg sokkal nagyobb létszámmal aránytalanul többet tudott volna teljesíteni.

A szervezet célszerűtlensége — mint említettem — abban mutatkozott, hogy a tábori csendőrség — és egyáltalában a tábori rendészet — nem alkotott a hadrakelt seregen belül szerves egészet, nem állott egységes parancsnoklás alatt, hanem kis „önálló” osztagokra esett széjjel, amelyek nemcsak hogy nem állottak egymással semmiféle szolgálati kapcsolatban, de egymás munkájáról nem is tudtak még akkor sem, ha közvetlen szomszédok voltak. Nemcsak az egész tábori rendészeti szolgálat egységes, nagyvonalú vezetése és irányítása hiányzott, de az alsóbb egységek között sem volt meg a legelemibb összeműködés sem, ami pedig minden rendfenntartó szolgálat legelső követelménye. Ennek következtében a tábori rendészeti szolgálat sem állott egyébből, mint a többnyire 4—5 csendőrből álló, elszigetelt kis tábori csendőr „osztagok” rendszertelen és ötletszerű működéséből. Mindenki azt csinálta, amit akart s ha semmit sem csinált, nem volt hozzáértő előjárója, aki számonkérje.

A hadosztályparancsnokságok tábori csendőrsztagjai (egy altiszt parancsnoksága alatt 4 csendőr) például közvetlenül a hadosztályparancsnokság vezérkari osztályának voltak alárendelve. A vezérkari osztálynak éppen elég egyéb dolga volt, semmint hogy az öt tábori csendőr szolgálatával, oktatásával vagy ellenőrzésével foglalkozzék, azért a tábori csendőrsztagot, hogy ne maradjon mégis egészen gazdátlanul, rendszerint a törzsszázad parancsnokának rendelték alá, akinek hatásköre azonban a törzsszálláson túl nem terjedvén, a tábori csendőröket is csak ebben a szűk körben alkalmazta. Ez az „alkalmazás” sokféle volt. A lovas tábori csendőröket a lovas törzsszakasz parancsnoka használta fel altisztekül vagy hírvivőkül, a gyalog csendőrök pedig sokszor ajtónállói, élelmiszerbeszerzői, köztisztasági, ír-noki, századaltishti stb. szolgálatokat végeztek, mert egy egész seregest tábori rendészeti szolgálatának önálló áttekintése, megszervezése és vezetése meghaladta az altiszt-osztagparancsnok látókörét, szolgálati és intézkedési lehetőségeit.

Az 1917. évben a seregestparancsnokságok átszervezése alkalmával a tábori csendőrsztagokat szervezet-szerűen is a törzscsapatparancsnokoknak rendelték alá. Ezzel azután a tábori csendőrsztagok addigi névleges önállósága intézményesen is megszűnt.

Volt hadosztályparancsnokság, amely, érezvén a tábori rendészet hiányosságait, az arcvonalbeli szolgálatra jelentkezett csendőrtiszteket és altiszteket kivonva, sa-

ját hatáskörében olyan tábori csendőrsztagot szervezett magának, amilyen a tapasztalatok szerint szükségesnek mutatkozott. (Ilyen tábori csendőrsztagnak lettem parancsnoka a volt cs. és kir. 16. hadosztályparancsnokságnál.) Ez nagy javulást eredményezett ugyan de csak helyi orvoslás volt; az egész tábori rendészet szervezet és szolgálat alapvető hiányain nem változtatott.

Ilyen hadosztályok a tábori csendőrsztagaikat — a csapatok állományából vezényelt, alkalmas legénységgel — 30—40 főre emelték és a tábori csendőrtisz közvetlen parancsnoksága alá helyezték; a tábori rendészeti ügyeknek a csendőrtiszt volt az előadója, ak egyébként a tábori rendészeti szolgálatot a hadosztályon belül a vezérkari főnöktől vett irányelvek szerint önállóan szervezte meg és irányította. Az így keletkezett tábori csendőrsztagok általában háromféle kialakulás mutatott. Egyik hadosztálynál az egész tábori csendőrsztag a hadosztályparancsnokság törzsénél vagy annak közvetlen közelében együttesen volt elhelyezve és a hadosztály körletét onnan portyázta; másutt 5—6 mozgó tábori csendőrsztagra oszlott, amelyek egyike a hadosztályparancsnokság törzsénél működött (a többiek a dandár- és ezredparancsnokságokhoz voltak kiküldönítve), végül voltak hadosztályok, amelyeknél a hadosztályparancsnokság tábori csendőrsztagán kívül a csapatok körletében a csapattestek által — szintén saját hatáskörükben — felállított csapatcsendőrségek működtek.

Legjobban bevált a tábori csendőrsztagokra tagozott tábori csendőrsztag, amelyet a csapatok körleteiben csapatcsendőrségek támogattak.

A tábori rendészet szervezetlenségének következménye volt az is, hogy nem volt meghatározva: a tábori csendőrségen kívül még kinek mi a tábori rendészeti tennivalója és hatásköre. Ennek az lett az eredménye, hogy vagy mindenki, vagy senki sem intézkedett. Hadosztály-, dandár- és ezredparancsnokságok, térparancsnok, törzscsapatparancsnok, hadtápállomásparancsnok, pályaudvarparancsnok, kórházparancsnok, vonatparancsnok, tábori csendőrpáncsnok stb. néha összevissza intézkedett, teljes zűrzavart okozva egymás területén és vélt vagy valóságos hatáskörében. A rendészeti intézkedés és az ezzel járó hatalomérzet sokak előtt tetszetős foglalkozás, de az ilyen alkalmi, működvelő rendfenntartókban nem mindig volt köszönet, mert a jogokat sokan vállalták, a köteleességeket és terheket kevesen.

A szervezetszerű tábori csendőralakulatokon kívül némely helyen különleges tábori csendőrszerveket is felállítottak. Olaszországban a csapatkörlet mögött ú. n. „kordon” (záróvonal) alakulatok voltak, amelyeknek főfeladata a szökések meggátlása volt; nagyobb városok közbiztonsági szolgálatának ellátására tiszteket és legénységet nagyobb kötelékbe vontak össze (Odesszában pl. a közbiztonsági szolgálatot 1100 tábori csendőr — jórészt népfelkelő — látta el.) Oroszlengyelországban vonatkísérő és vonatellenőrző tábori csendőrsztagokat állítottak fel, amelyek a vonaton utazókat és a vasúti szállítmányokat ellenőrizték; Szerbiában, Montenegróban, Albániában és Ukrajnában ú. n. portyázó osztagok működtek, amelyek főfeladata a bandaharc és egy-egy terület megtisztítása volt. Mindez azonban a legtöbb helyen csupán alsóbb parancsnokok kezdeményezésére, inkább ötletszerűen, mint az egész tábori rendészetet átfogó tervszerűséggel történt.

(Folytatjuk.)

A bűnöző külseje.

Írta: FINTA IMRE százados.

Nagy Margit püspökladányi lakos megjelent az őr-
sön és előadta, hogy november 10-én 826 P készpénzzel
utazott fel Budapestre egy bundát vásárolni. A vásár-
lásból nem lett semmi, mert a bundákat drágának ta-
lálta, ezért a délutáni gyorssal már jött is haza felé.
A magával vitt 826 P-ből mindössze 16 P-t költött el,
míg a többit kézitáskájában tartotta magánál. Határo-
zottan emlékszik, hogy amikor Budapesten beszállt a
vonatba, a pénze megvolt 8 darab 100 P és 1 darab 10
P-ösben. Még Szolnokon is meg volt az egész pénze, azt
határozottan tudja állítani, mert a pályaudvaron 1 P-ért
gyümölcsöt vett.

Kisujszállás elhagyása után vette észre pénze eltű-
nését, amikor a táskáját azzal a szándékkal nyitotta ki,
hogy zsebkendőjét használja. A vonaton senki olyan
nem utazott, aki előtte gyanus lett volna. Budapestről-
Szolnokig egymaga utazott, Szolnoknál szállt be egy jól
öltözött, kék kalapos, sötét ruhát viselő, kb. 30 éves
fiatalember, aki udvariasan megkérdezte, hogy „szabad
hely van-e”. Ez az ember Kisujszálláson szállott le, il-
letve hagyta el a vasúti fülkét. Csak az tűnt fel, — adta
elő Nagy Margit, hogy a fiatalember — felöltő nélkül —
jött be a fülkébe.

Úgy a nyomozó alosztályt, mint a vasúti őröt bosz-
szantotta az eset, amely novemberben már a második
volt. Ebből arra következtettek a nyomozók, hogy az
ügyes és merész tolvaj ezzel a módszerrel dagozik.

A szüntelen és feltűnés nélküli vonat átvizsgálás
meghozta az eredményt. Sili János kereskedelmi utazó,
zsebmetszőt november 30-án éppen akkor, amint mun-

2. kép.

kára készült fel, érte utól a csendőrök keze. Elfogása
után Sili a következő részletes beismerő vallomást tette:

„Ezzel a módszerrel körülbelül 2 hónap óta jártam
az ország különböző vasútvonalait, főleg a Budapest-
Debrecenit. Elindulásom mindig Budapestről történt
Csak a pályaudvarra való kiérkezés után döntöttem
mindig arról, hogy merre utazom. Rendszerint gyorsan
utaztam és olyan vonaton, melyen kevés utas volt. Mint
volt kereskedelmi utazó most is állandóan kiváltom az
évi bérletjegyet a fővonalakra. Ha utazásnál szerenc-
sém volt, akkor a kiszemelt áldozat egy magános fül-
kébe került, ahová senki sem szállott be. Én rendszerint
ettől a fülkétől távolabb szálltam, egy — ha lehet szintén
— üres fülkébe és itt tettem le felső kabátomat. Vonat
indulás után kb. 1/2 órára feltett kalappal és esetleg fel-
húzott kesztyűvel, mint jobb utas átmentem a kiszemelt
utas fülkéjébe, ahová azzal léptem be, hogy „van-e egy
szabad hely”. Ugyanúgy jártam el Nagy Margittal is,
akire Szolnokon lettem figyelmes, amikor az állomáson
egy kis fiútól gyümölcsöt vett és a 10 P-jét egy csomó
100 P-s közül húzta ki. Nagy Margittal beszélgetésbe
elegyedtem és míg neki a rohanó tájat magyaráztam,
kiemeltem a táskából a 100 P-ös csomót. Kisujszállás
előtt felálltam mellőle, hogy azonnal vissza fogok jönni.
Az utam azonban a fülkémbé vitt, ott felkaptam felöltő-
met, majd a W. C-be menve kalapomat sport sapkára
csereletem fel és egy kis fekete bajuszt ragasztottam.
Ez az egész nem tartott tovább mint 1 percig. Átalaku-
lásomat senki sem látta.

Mikor leszálltam, az állomáson levő csendőrrjárőr
már legfeljebb egy strici alakot láthatott elvegyülni az
utas közönség között.

Tudtam, hogy Nagy Margit hiába fog jó személy-
leírást adni, hiába fogja pontosan meghatározni, hogy

1. kép.

3. kép

4. kép.

5. kép.

6. kép.

kb. mikor és melyik útszakaszon vette észre pénze eltűnését, a nyomozók a kalapos elegáns urat fogják keresni és így egyelőre annyi egér utat nyerek, amennyi alibim igazolásának előkészítésére elegendő."

Ez volt a vasúti tolvaj előadása, nem szükséges részletezni, hogy milyen nehéz egy ilyennek a leleplezése és hogy ki tudja: hányan „működnek” így. A leleplezés nehéz munkájának közvetlen érzékeltetésére bemutattam két képen az esetet — rekonstruálva. Az 1. képen egy nő mellett ül az elegáns szélhámos, aki mint „strici” száll le (2. kép) néhány perccel a lopás után. (A két alak egy és ugyanaz: a nyomozó alosztályunk egyik tagja.) Világos, hogy a személyleírás után szinte lehetetlen a tettes után menni.

Az álszakál, álbajusz, a külső egyéb megváltoztatása a nyomozó munkához is szükséges lesz gyakran. A 3., 4., 5. és 6. képen is a négy alak egy és ugyanaz, Nyomozónk. (Mint érdekességet említem a 4. kép cigány alakját, akit egy igazi cigány leány — megszeretett. Majdnem házasság lett belőle...)

A nagyvonalú bűnözők, különösen pedig a kommunista vezetőségi tagok, kémekek, stb. attól sem riadnak vissza, hogy műtétet végeztessenek magukon. (orr átalakítás, fülállás igazítás, stb.). A nyomozónak nincs könnyű munkája, de azért nem áll tétlenül, sem tehetetlenül a feladata előtt!

PORTYÁZÁS

A haditudósító századot megszemlélte a vezérkar főnöke s a század elindult a harctérre. A vezérkar főnökei nem szokták a századot szemlélni, ez túlkicsi egység ahhoz. Valószínű, hogy a toll katonái részesültek ebben a megtiszteltetésben először.

Megtisztelő módja ez a harctérre indulásnak a néhány újságíró, filmező és festő részére. A toll, a szellem erejének megbecsülése, amit az eddigi háborúban nem tapasztaltunk. Az előző világháborúban a lapok maguk választották ki az úgynevezett haditudósítóikat, azok kiutaztak valamelyik magas parancsnoksághoz s onnan küldötték be a hazai szerkesztőségbe a tarka írásokat, anélkül, hogy gránátrobbanást közölni hallottak volna. Itthon aztán megtalálták a messziről jött írásokat és eltelt az egész háború úgy, hogy talán egyetlen igazi harctéri leírás sem jelent meg a lapokban. Páholyból küldött tudósításokat hazai szerkesztőségek a maguk egyéni ízlése, főleg politikai beállítottsága szerint „fésülték át”, valódi szellemi kapcsolat a harctér és a hátország között nem volt, mert a cenzura a maga akkori merevségével a bántó szavakat ki tudta húzni, de a rejtett mérget a sorok között nem vette észre.

Régen ezzel nem sokat törődtek, mert azt hitték, hogy a háborúk sorsát kizárólag a fegyverek döntenek el, pedig az 1914—18. háborúban a toll erősebbnek bizonyult a fegyvernél. A katonák odakint véreztek, itthon pedig újságírók azt csinálták a hátország erkölcsi ellenálló erejével, amit éppen akartak. Két harctér volt ez, elszigetelve egymástól s a hátsó harctér bajnokai ledöfték azokat, akik nem tintával, hanem vérral írták a történelmet. A következményeket ismerjük.

A toll óriási hatalom. Egy századnyi haditudósító milliók szellemi érdeklődését, erkölcsi biztonságát képviseli és viszi magával a harctérre. Ennek szól az a kitüntetés, hogy maga a vezérkar főnöke indította ezt a századot ki a fegyverek katonái közé. Valamennyien tiszta hitű magyarok s az újságírásban nem a szenzációt, meg a politikai boszorkánykonyhát keresik, hanem azt, hogy hűségesen számoljanak be az itthoniaknak arról, ami odakint történik. A tintájuk olyan, ami méltó a feladathoz, mert a maguk vérével vegyítik. A japánok eddig ötven haditudósítót veszítettek hősihalottakban s hogy mennyit a németek, arról nem ismerünk adatokat, de biztosan többet, sokat. Ha ők arról írnak, hogyan ugat a géppuska, hogyan üvölt a közeledő gránát, hogyan recsen az akna, nem mesélt írnek, hanem igazat, mert ők is ott vannak s az ő védelmük sem más, mint az acélsisak, meg a jószerecsence.

Feladatuk nem könnyű. Benne élni a harcban úgy, hogy közben az agy világosan rendezze és gyűjtse az adatokat, a látottakból tiszta kép maradjon s minden

hűen kerüljön papírosra, kétszeresen férfias munka és teljesítmény.

Mi, akiket a megmásíthatatlan kötelesség az itthoni íróasztalokhoz köt, de nemcsak mi íróemberek, hanem bizonyára minden olvasó is, aki az írásban meg tudja becsülni az igazat és észre tudja venni a betűk mögött megbújó egyéni áldozatokat, mi valamennyien szeretettel kívánunk a haditudósító századnak katona-szerencsét. Várjuk írásaikat és képeiket, hogy harcoló bajtársainkkal ne csak lélekben, hanem kifejezett gondolatban is együtt maradhassunk akkor, amikor ők ezer kilométerek messzeségében olyan kemény, vad csatákat vívnak, amilyenek alig akadtak még háborúban.

*

Már a törökkávét sem igazi kávé. Mindenféle gazzal hamisítják. Nem nálunk — habár ki tudja? —, hanem Törökországban. Még kavicsot is kevernek közé.

Ugyan kik keverik? Aligha maguk a törökök. Nekik is megvannak a maguk keverői. Azok aztán kevernek mindent, ami keverhető. Politikától a kávéig mindent. Drágítás, hamisítás, halmozás szerte a világon. Milliók véreznek, további százmilliók nélkülözve élnek s ezek a keverők megvámolják a gondokat.

Pokol fajzata, minden okunk megvan rá, hogy gyűlölettel és utálattal vadásszunk rájuk. Nagyrészt miattuk van tele a közlönyünk minden száma gazdasági vonatkozású rendelettel, ami nem szórakoztató olvasmány, de ha nem tanulmányozzuk és nem alkalmazzuk ezeket a rendeleteket, akkor maholnap meghamisítják ezek a keverők az égen a csillagot is.

*

Bealkonyodott a banketteknek. Tilos a távevés és távszónoklat. Hatósági engedély kell a tömegesen terített asztalhoz. Az alkotáshoz, kérdések rendezéséhez nem föltétlenül szükséges fogásokkal tömött gyomor és bortól hevülő koponya s ha valakinek az egyéni kiemelkedő értékét kell ünnepelni, ehhez sem szükséges a tényércsörömpölés.

Ne gondoljuk, hogy nehéz időknek nincs meg a maguk magasabbcéltú rendeltetése az emberiség sorsában. Tudjuk az egyes emberről, hogy akinek mindig túlzásosan megy a sora, elpuhul és felvesz olyan szokásokat, amelyek hasonlóak a penészgombához. Beletunyul a maga zsírjába s az emésztő állattól alig különbözteti meg valami.

A küzdelem lemondással, szenvedéssel jár, de a lemondás és a szenvedés bölcsője a tisztaságnak, akaratnak, józanságnak, mindennek, ami az embert mindig és mindig emberebbé teszi. A mi fiaink és unokáink már sok mindent nem találnak utánunk, ami a tisztultabb, egyszerűbb és hasznosabb élet szempontjából részint nélkülözhető, részint kifejezetten káros. A javulás, tökéletesedés kilométerköve a megpróbáltatás. Ha csapások, háborúk nem érték volna az embert, akkor már régen elpusztult volna, mert a tétlen bőség megfojtja a testet és agyonveri a lelket. Figyeljük meg, hogy azok a népek a legerősebbek, amelyeknek a kenyérért a legtöbbet kell harcolni a természettel, vagy másféle szüntelen küzdelem a sorsuk.

A mostani nagy megpróbáltatásnak is megjönnek a maga nagy eredményei. Nemcsak a bankett bukása, habár magyar viszonylatban ez sem egészen semmi.

*

KOVÁCS ANDRÁS próbacsendőr

Hősi halált halt 1942. V. 2-án
a közbiztonsági szolgálat teljesítése közben
Petróc községben.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Egy ujságban, amelyikről bajosan lehetne elnevezni a nemzeti gondolat zászlaját, beszélgetést olvasunk egy festővel, aki sokáig külföldön élt, naponta százpengőket is megkeresett, mégis visszajött, mert „valami csak visszahúzta ide Magyarországra.“

Lehet, hogy véletlen fogalmazás, de a véletleneinek is megvan a maguk motorja. Ezt a festőt a honvágy hozta és nem „ide Magyarországra“, hanem haza hozta. A hazai rög, a magyar szó, az itthoni levegő vágya élt benne akkor is, amikor külföldön rogyásig keresett, de a beszélgetésben ez csak úgy melleleg szerepel és a honvágy új nevet kapott: „valami“.

A szomjúságot szomjúságnak, az éhséget éhségnek, az álmodást álmodásnak nevezzük, de a honvágy csak olyan óvatosan említett „valami“. Kénytelenek elismerni, hogy van ilyen, de a nevén nem nevezik. Ők is megtérnek az idegen földről, de a visszahúzó erőről nem beszélnek szívesen s ha szóba is ejtik, más nevet adnak neki. Azt hiszik, hogy amiről nem beszél az ember, az nincs. Magyarul beszélnek, magyar föld adta az első falat kenyeret a szájukba, magyar földbe húzza őket vissza a velükszületett honvágy, sorsuk elválaszthatatlan a magyar sorsközösségtől, ők mégis határokon „felül“ gondolkodnak egy elviharzott, ócska elmélet bilincseiben.

Hát csak gondolkodjanak és írjanak így. Akiknek írniuk, mégis, magyarok maradnak egyszerre azért, mert nem tudnak mások lenni. A világon minden embernek kell valamiféle nemzethez tartoznia s hiába kényszerítünk magunkra bármilyen álcot, egyszer

megszólal bennünk egy hang és „visszahúz ide Magyarországára“. Lehet értelmes értelme annak, ha ez ellen küzdünk?

*

Egy kereskedő „feketében“ szarvasbőrt árult s a véletlen bevetette a gazdasági rendőrségre is. Azt hitte, hogy még mindig az a kereskedelmi cég van ott, amellyel üzleti összeköttetésben állott. A rendőrség embereinek ajánlotta fel a szarvasbőrt, azok megvették, kifizették, azután letartóztatták a kereskedőt.

Egy burgonyával házáló ember pedig az ármegállító hivatal étkezdéjének a konyhájába tévedt. Ott is megvették a méregdrága burgonyát, aztán letartóztatták az árdrágítót.

Erre is azt lehetne mondani, hogy véletlen, de mi inkább azt látjuk, hogy a zúgkereskedők nagyon sokan vannak és túlságosan vakmerőek. A mindennapi életben is olyan dolgokat látni, hogy eláll az ember szemérszája. A szemérmertlenségig vakmerően üzletelnek tilosan az emberek, mintha szabály, csendőr és rendőr a világon sem lenne.

Hovatovább kihívásnak kell tekinteni ezt a bátorságot. De hogyan lehetséges, hogy ennyire bátrak? Csakugyan nincs nyitva eléggé a szemünk? Ezután már csak akkor fogunk árdrágítót, ha bejön a konyhánkra?

*

Amikor honvédeink banda-harcairól olvasunk, ne gondoljuk, hogy ez a „tisztogatás“ egyszerű, másodrendű dolog. Az orosz erdőkben és mocsarakban akkora bandák húzódnak meg, hogy régi háborúkban csatákat nyertek volna velük. Már a békében fegyvereket és lőszert halmoztak fel ilyen rejtett területeken és kiképzésben is előregondoltak az arcvonal mögötti harcokra. Komoly csaták ezek honvédeink számára s nem különböznek azoktól a harcoktól, amelyeket az első vonalakban vívnak bajtársaik.

Azért mondjuk ezt, mert valaki megjegyezte, hogy mindig „csak“ ilyen harcokkal kapcsolatban említik a jelentések a magyar csapatokat. Ez a valaki kicsinyelte ezt a teljesítményt. Megmondottuk neki, hogy öltözzön be gyalogosnak, menjen ki és kóstoljon bele ezekbe a kicsiségekbe. Az illető erre nem felelt semmit, hanem sértődötten távozott. Sok az ilyen sértődékeny tudós.

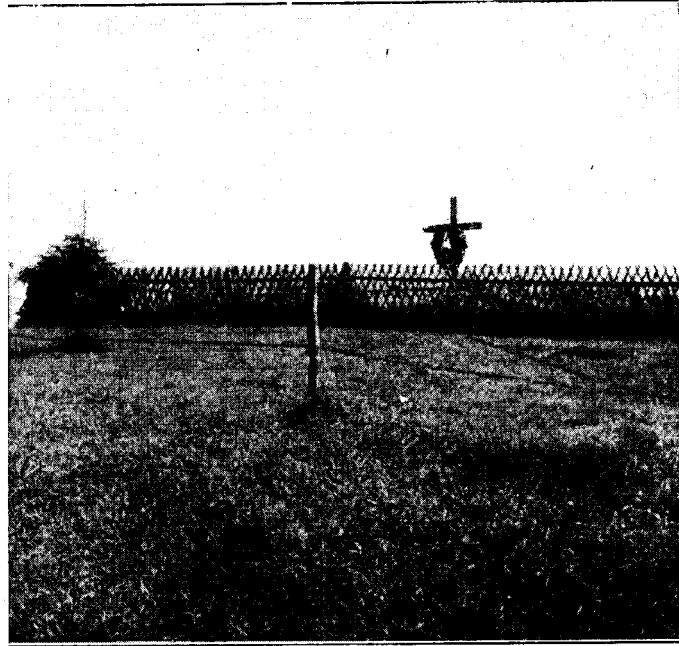
*

Még az okosok is sokan vannak. Ezek semmit sem hisznek el, amit a jelentések mondanak. Rejtélyes mosoly üli meg a szájuk sarkát: ők másként tudják és mindent jobban tudnak. Amikor megszorítjuk őket, hogy tessék végre vallani, mi az, amit tudnak, akkor is csak mosolyognak rejtélyesen és nem szólnak.

Ezek a mosolygó okosok. Mosolyuk maga a hiteltelenség. Aki nem ismeri a természetrajzukat, tisztelettel néz rájuk és azt gondolja: — Ez a mosolygó ember tud valamit, amit nem akar elárulni, de annyi biztos, hogy nem úgy állanak a dolgok, ahogyan az újság, meg a rádió mondja.

Ezek a csendes okosok a mosolygó hallgatásukkal csinálnak ellenséges propagandát, hozzá rájuk nézve veszélytelenül. Azért senkit sem lehet becsukni, mert mosolyog. Ő nem mondott semmit, rajta ne keressenek semmit, tőle távol áll minden propaganda, ő egyszerűen csak mosolyog, amikor a japánok elsüllyesztnek csatahajókat, a németek felfognak őrzőngő téli támadásokat, egyáltalában mindig olyankor mosolyognak, amikor biztató híreket és jelentéseket olvasunk.

Bizonyos, hogy eljön az idő, amikor arcukra fagyasszuk ezt a luciferi mosolyt!

Hősi sír a Tatárhágón.

(Gábor Péter ezr. felv.)

HŐSÖK ÜNNEPE A FALUNKBAN

Virágba borult a hősök tere,
Pacsirta szól az emlékmű felett.
Ünnepet ül ma az emlékezés,
Ünnepel ma a hálás kegyelet.
Köemelvény áll. — Büszke és dacos,
Mint hős, mint bátor magyar katona.
Fehér márványkönyv nyitott lapjain
Aranybetűkkel hősök névsora.
Fölötte turul, az ős-magyar madár
Áll tépett szárnyakkal védelmezőn...
Országzászló leng a májusi szélben,
Diadalt hint szét a virágmezőn...
Ünnepi beszéd... Himnusz... Hiszekegy...
Most szaval egy kis iskolásgyerek;
Az arca bátor. Szeme csillogó,
A lelke büszke; hangja szárnyaló:
„Ti hősök, ti szent, bátor katonák
Vigyázzatok az ég-hazából ránk.
Kik a legdrágábbat adátok értünk, —
Imádkozzatok mostan miértünk,
Mert most is, mint akkor, ég a világ,
Patakszik a vér... tombol a csata!
A magyar honvédem olyan, mint az orkán
S hírnév, győzelem a diadala,
Vagy gyászos, de dicső hősi halál...
A lelke Hozzátok a mennybe száll!
De él a neve, él a szelleme
És új Titánok harcolnak vele!
Hullik a vérük... Csonka a karjuk,
De semmi Mennek, mert első a haza!...“
... Zokogás hallik... Mindenki sír...
— De vigasztaló a költő szava:
„Oh, ne sirasd meg annak végzetét,
Ki a hazáért adta életét!“

Keresztes István I.
törzsőrmester.

BORÍTÓLAP NÉLKÜL

és négy oldallal kisebb terjedelemben jelenünk meg ezentúl, aminek oka az, hogy a nyomdai munkabéreknek és a papír árának 25%-os emelését nem akarjuk az előfizetési összeg hasonló arányú emelésével olvasóinkra áthárítani.

Őszintén megmondjuk, hogy nehezünkre esett a borító elhagyása, annyira hozzátartozott az a Csendőrségi Lapokhoz. Áldozathozatal ez részünkről és mindazoktól, akik a Csendőrségi Lapokat a borítóval ékesítve szerették meg és szeretik. Mostani elhatározásunk tehát nehéz volt, azonban így döntöttünk, és csak újabb áremelkedésnél fogunk az előfizetési összeg emeléséhez folyamodni.

A karácsonyi, újévi és a csendőrnapi számaink ezentúl is borítóval jelennek meg, aki tehát beköteti a lapokat, annak az rendelkezésére fog állani.

A borító 4. oldalán eddig a címváltozás bejelentésére szolgáló nyomtatványt adtunk, most annak az elhagyásával ez is megszűnik. Ezentúl tehát a címváltozást külön levelezőlapon vagy a régi címlapokból kivágott nyomtatványon jelentsék be bajtársaink.

BAJTÁRSAINKAT,

akik a visszakerült területeken, különösen Erdélyben és a Délvidékeken teljesítenek szolgálatot, felkérjük a következőkre:

A visszakerült területeken sok öreg bajtárs él és sok volt bajtársunk családját ismerik bajtársaink. Tudjuk, hogy ezeknél a régi ruha, szerelvény, iratok, stb. féltve, szeretve őrzött ereklyék voltak az idegen uralom alatt. Ezek most napvilágra kerültek, szabad magyar levegőn vannak. Ezeknek a csendőrség története szempontjából értéke, jelentősége van és lehet. Arra kérjük bajtársainkat, hogy ahol ilyet tudnak vagy ilyenről hallanak, jelentsék be a m. kir. csendőrség múzeuma és levéltárának, Budapest, II., Fő-utca 71. Legyenek ezzel bajtársaink gyűjtők, kutatók, felfedezők, munkájukkal szaporítsák emlékeinket és hagyományaink értékes igazolásait. Ez nem fáradság, csak kötelesség. A múzeum és levéltár értesítést küld majd a megadott címre és a gyűjteménybe alkalmas tárgyakért — esetenként — mérsékelt térítést is fizet.

KÖNYVOSZTÁLYUNK AJÁNLATAI:

Szervezeti és szolgálati utasítás. 2 P 20 f

Próbacsendőrök tankönyve. 4 P

Tábori rendészeti szolgálat. 1 P 90 f + portó.

(A könyv bizalmas, csak ajánlottan küldhetjük.)

Ezenkívül:

A Csendőrségi Lapok könyvtára 9., 10., 11. kötet.
3—3 P

Az 1942. évi Csendőrségi Zsebkönyv. 2 P 50 f

A csendőrség elhelyezési térképe. 30 f

Csendőrségi asztali naptár. 70 f

Máshol nem kaphatók!

Rendelés a Csendőrségi Lapok 25.342. sz. csekk-számlájára történő befizetéssel eszközöndő.

KÉPEK A NAGYVILÁGBÓL

II. Rész.

Eben Emael erődje a korszerű erődök között is a legelső helyen áll, a megerősítés fokát tekintve. Észak-Belgiumban, közel a holland-belga határhoz fekszik, a hasonló nevű község mellett.

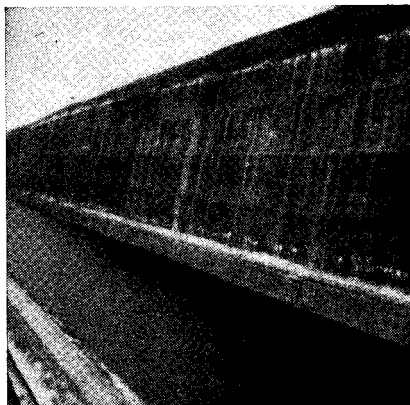
1940 május 10-én az Albert-csatorna és a Maas-folyó hídjainak elfoglalására — rajtaütésszerűen — három ejtőernyős csoport indult el.

Az egyik csoport a hollandiai Maastricht nevű városnál foglalta el a hidat, miáltal lehetővé tette, hogy a német gyorseregettek folyamatosan törhettek előre.

A második csoportnak már nem sikerült megakadályozni, hogy a belgák az Albert-csatorna egyik fontos hidját a levegőbe ne röpítsék.

A harmadik ejtőernyős csoport kapta a legnehezebb feladatot: Eben Emael erődjének elfoglalását. Erre azért volt szükség, hogy az erőd tüzgépei ne akadályozhassák az erőd előtti előterepen előretörő német csapatokat.

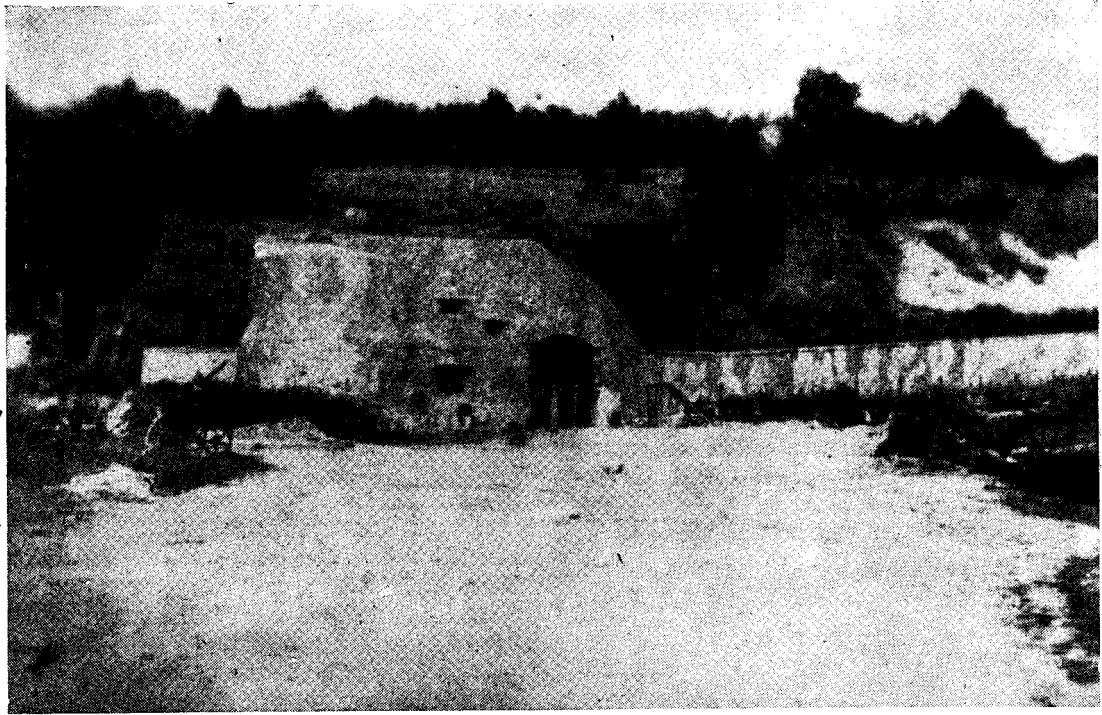
Eben Emael erődje természetes akadályoktól körülvett, viszonylag kb. 40 méter magas fennsíkra épült. Három oldalról vízenyős, bozótos, meredek,

Az Albert-csatorna fala.

rendkívül nehezen járható terep veszi körül, a várható német támadás irányában pedig közel függőleges, 60—70 méteres mélységű, teljesen járhatatlan fal határolja, mely eavben az Albert-csatorna partja is. Kilenc kis-erőd biztosította a különböző oldalak felőli támadás ellen Eben Emaelt, de ezek a géppuskákkal, páncéltörő fegyverekkel felszerelt kiserődök éppen oda nem tudtak hatni, ahonnan a németek jöttek. A fennsík tetejére. A németek ugyanis békehírszerzésük alapján megállapították, hogy legalkalmasabb módszer Eben Emael elfoglalására: a levegőből jövő támadás. A fennsíkon — mely kb. 2 négyzetkilométeres terület — az előterpre tudott hatni: két 12 centiméteres, tizenkét 7.5 centiméteres lövege, 26 géppuska, 18 nehézgéppuska és 16 páncéltörő ágyú. A földalatti folyosók összhossza 2.7 kilométer. Az épített beton elsőrangú szilárdságú.

53 német ejtőernyős katona: Witzig főhadnagy parancsnoksága alatt 1940 május 10-én hajnalban repülőgépekkel, de teljesen észrevétlenül került Eben Emael erődje fölé. A rajtaütésszerű legrás szerencsésen sikerült. A kiállított őrk teljesen tanácstalanul és ijedten bámultak a valóban égből pottyant németekre. Még a békeelőkészületek során Eben

Eben Emael erődje.

Emael pontos mását elkészítették Németországban, ezen gyakorolta be pontos feladatát a Witzig-csoport. Minden tervszerűen indult.

Az ejtőernyősök újfajta robbanóanyagot helyeznek el az egyik páncélcupolára, robbantják és a robbanás ereje mélyen beszakítja a betont, úgy hogy a torony összeomlik. Minden a mélybe zuhan. A robbanás ereje az erőd hátsó falához lapítja a lövegeket, kezelőket, úgy hogy a belgák halálrámülten, tanácstalanul állanak. Eszükbe sem jut, hogy a mintegy 1000 főnyi megszállócsapatot, vagy annak legalább egyes részeit az erőd tetején működő német ejtőernyősök ellen alkalmazzák. Witzig főhadnagy és emberei egyik toronytól a másikig ugranak és egymásután helyezik harcon kívül a belga megszálló csapatokat. Mire a parancsnok feleszmél, már a legfontosabb tüzgépei használhatatlanok. A 12 centiméteres löveget úgy sikerül robbantani, hogy az ikerlövegként kapcsolt másik 12 centiméteres löveg is harcképtelen lesz.

Az erődparancsnok végre arra az elhatározásra jut, hogy kijön a fennsíkra. Az itt nyílt állásban lévő légvédelmi tüzfegyvereket a levegőből dobott lángkézigránátokkal tették harcképtelenné, a fogságba ejtett belga örököt pedig élő fedezéknek használva: Witzig főhadnagy haláltmegvető bátorsággal harcra. A szomszédos belga erődök is löni kezdik a fennsíkot, úgy hogy Eben Emael megszálló erői nem tudnak sehogysém támadáshoz fejlődni.

Witzig főhadnagy ejtőernyősei felszabadítására Mikosch alezredes harccsoportja még reggel elindult, de azon a hídon kellett volna átmennie, melyet az ejtőernyősök második csoportjának beérkezése előtt a belgák felrobbantottak. Ettől délre megkísérelt erőszakos folyóátkeléseiket az Eben Emael egyik kiserődje állandóan meggyújtotta. Ennek a kiserődnek leküzdésére indult meg a folyón keresztül Portsteffen törzsőrmester 15 főnyi járőrével — gumicsónakon. Az Eben Emael felől jövő rendkívül erős elhárító tűz elle-

Eben Emael erőd egy része.

nére szerencsésen partot vált, de a kiserődöt csak az éj folyamán tudja megközelíteni rendkívül fáradságos küszáással. Összekötetést talál Witzig főhadnaggyal majd a kiserőd tetejére kúszik, hogy azt felrobbantsa miután a lángszórával való leküzdés nem sikerült. Ekrazittöltetet rúdra kötött és abban a biztos tudatban, hogy ezzel félkarját is feláldozza: a rúdra szerelt töltetet a lőrés előtt robbantja. A robbanás a kiserődöt harcon kívül helyezte, szerencsére Portsteffen törzsőrmester csak lényegtelenül sebesült meg. Mikosch alezredes csoportja így akadálytalanul átkelhetett a Maas folyón és Witzig főhadnagy csoportjával az összekötetést felvéve: körülzárták az erődöt, melyet ekkorra Witzig főhadnagy és ejtőernyősei javarészen harcképtelenné tettek. Az erőd már május 11-én délután megadta magát, belátva teljesen reménytelen helyzetét.

A belgáknak mintegy 100 halottjuk és ugyanennyi sebesültjük volt, a parancsnok öngyilkos lett. Witzig főhadnagy is elvesztette embereinek mintegy harmadrészét. Eben Emaelnél körülbelül 1000 belga került fogságba.

Eben Emael erőd egy harcon kívül helyezett páncélcupolája.

Witzig főhadnagy és Portsteffen őrmester megkapták a **vaskereszt lovagkeresztjét** és mindketten soronkívül **előléptek**. Emlékük és hősi cselekedetük világhírű lett, mint a lefolyt hádjáratok egyik **legvakmerőbb** cselekménye...

*

Ha pár esztendővel ezelőtt valaki azt mondja, hogy **Párisban**, az Arc de Triomfnál, a Rákóczi-induló hangjaira, **német** őrsén. egyenruhás **magyar** tisztek előtt díszmenetel: megmosolyogtam volna. Pedig 1942 márciusában ez **megtörtént**. A franciáktól az 1914—18-as világháború végén ok nélkül megalázott és megcsonkított magyar nemzetünknek jelképes, kis elégtétele volt ez is. Bosszúvágytól mentesen, de így éreztük mindannyian, akik szerencsések lehettünk ott lenni...

*

Szerte Németországban, mindenütt igen nagyarányú **építkezések** folynak. Eleven, lüktető az élet mindenütt. Bár az anaolok — különösen a sötétség leple alatt — támadnak és bombáikat — természetesen jó nagy magasságból, célzás és válogatás nélkül — vetik, mégis aránylag igen csekély a rombolás. Legtöbb kárt valóban a lakónegyedekben okoznak.

Állandóan tovább építik a híres birodalmi **autóutakat**, amelyek építését még a nemrégiben elhunyt **Todt dr.** kezdte meg. Ezek az utak valóban az építés csodái. Keresztezések nélkül futnak és állapotuk elsőrendű. A pálya szélessége összesen tizenhat méter, melyet középen bokor-sor választ el a kétirányú közlekedés elhatárolása érdekében. Hatalmas viaduktok, felüljárók, völgyhidak biztosítják a pálya egyenletességét. Az építkezések folytatásán sok belga

munkás is dolgozik, akik szívesen vannak itt, mert emberséges bánásmódban, jó ellátásban és fizetésben van részük.

*

Németország egyes vidékein, de különösen Belgiumban feltűnt, hogy az igavonó ökrök a **homlokukkal** húznak. Vastag bőrszíjat akasztanak a homlokukra és a szájukba **zablát** tesznek, úgy hajtják őket...

*

Franciaországban elismerik, hogy a németek „korrektül” viselkednek, ez igen nagy szó az elfogult francia néptől. De mondják azt is, hogy egyben nem ismerik a megszálló csapatok a tréfát: ha **merényletet** követnek el a véderő valamely tagja ellen. De ez egyre ritkábban fordul már elő. A franciák szinte megalkudtak már a német megszállással, ellenségeskedést sehol sem látni. A francia alapjában véve vidám természetű, kicsit felületes nép. Rengeteg kocsmá és szórakozóhely van, különösen Párisban. Szinte minden házban. Rengeteg helyen kapni állami sorsjegyet. Franciaországban is szeretnek az emberek gyorsan meggazdagodni... Párisban nagy az elkeseredés az angol bombatámadások miatt, amelyek sok ártatlan életet követeltek. **„Gyilkosok!”** — így kezdődik az a francia plakát, melyet az angol bombázások áldozatainak temetése napján ragasztottak ki a franciák, az angol bűnösök megbüntetését követelve. Igen elterjedt plakát még az **„Entente cordiale”** feliratú, mely Churchillt és Sztalint ábrázolja Roosevelt szekerébe fogva. A bolsevizmus elleni harcra buzdító propaganda-plakáton Európa népei zászlóik alatt menetelnek a Szovjet ellen. Sorrendben: Németország, Olaszország, **Magyarország**... és a többi európai állam.

*

A tengerpart rendkívül megerősített. A modern, háberús technika minden vívmányát beállították a partok védelmére. Az eddigi angol próbálkozások is mind csúfos kudarcba fulladtak, de azt elismerik a németek is, hogy a vállalkozásokai megkísérlő angolok „kemény fickók”. Igaz, hogy a németek még keményebbek...

A Csatornát biztosító egyik seregetest **„Őr a csatornánál”** címmel külön napilapot is ad ki, melyet minden katona, minden reágel megkap. Ez a hadijelentéseken kívül foglalja a világ valamennyi jelentős eseményével, beszámol az otthoni hírekről és szórakoztató olvasmányokat is tartalmaz. Természetesen inavenes példányt kap minden katona.

*

A francia erődrendszerben nem sajnálták sem a pénzt, sem a fáradságot. Andre **Maginot**, a tartalékos őrmesterből lett francia hadügyminiszter építtette a Maginot-vonalat, mely mögött a franciák teljes biztonságban hitték magukat. Erődrendszerüknek az volt a legnagyobb hibája, hogy csak a **betonra** gondoltak, de nem építettek sehol sem — kellő számú — tábori állást. A Maginot-vonal jórésztben ugyan a háttába került német erők támadása miatt omlott magától össze, de a németek több helyen bebizonyították, hogy át lehet törni a francia betonerőd-rendszert.

Azokon a helyeken, ahol az erődöt megszálló legérység az erődön kívül védekezett: mindig lassabban tudtak a németek előrejutni, mint ott, ahol a betonbázartan kíséreltek meg ellenállást. Sok francia erőd túlméretezett volt a beléhelyezett fegyverek számához viszonyítva. Ha az elszánt német rohamjárőr feljutott az erőd tetejére: a bentlívők sorsa megpecsételődött...

*

Nagy gonddal védik a németek a megszállott területek műemlékeit is. Többemeletes homokzsáktorlaszok állanak egy-egy jelentősebb műalkotás körül, a templomok híresebb festményeit, szobrait még külön védőburkolattal is körülvették. **Napoleon sírjához** elment már minden német katona, az újonnan érkezőket csoportosan vezetik el ide. Minden helység nevezetességeit szakszerű német kalauzolás mellett lehet megtekinteni. Gyakran egy-egy altiszt látja el ezt a feladatot, aki valóságos tudományos bűvárdást folytatott, hogy az érkező, vagy átutazó német és idegen hadseregbeli tiszteket kimerítően tájékoztathassa.

Napoleon sírja.

A legnagyobb francia erőd a **Hochwald**. Ezt mutogatták a franciák — propagandaképen — a moziban is, a benne futó kisvonatra, a többemeletet összekötő liftre még mindig emlékszünk. Ez valóban felülmúlja az eddig elképzelt összes méreteket. **Hétszázötvenmillió** márka költséggel építették a franciák ezt a 12 elemből álló erődcsoporthoz, melyet 14 kilométer hosszú földalatti folyosó köt össze. 1200 fő megszálló erejéből 650 fő gyalogos, 250 fő tüzér, 300 fő utász volt. 17 közepes, 21 könnyű löveg és 8 közepes aknavető védte. Ez a hatalmas erődcsoporthoz csak Huntziger tábornok, francia hadügyminiszter külön felszólítására tette le a fegyvert és az őrség zártrendben, a Marseilles hangjaira vonult ki az erődből. Egyébként az egész Maginot-vonalban mintegy **hétszázkilencvenötezer** franciát ejtettek foglyul a németek.

A Hochwald erőd.

Az **autóhiányon** az élelmes franciák úgy segítenek, hogy kis, kétüléses kocsikba ülnek, melyet egy fiatalember húz. Állítólag kitűnően jövedelmez ez a „taxi-vállalkozás“. Láttam lóval vontatott taxit is. A motorházat leszerelték, idekerült a kocsis ülése. A kocsis pedig **nő** volt...

*

A Németországban élő **zsidókat** sárga zsidócsillaggal jelölik meg, benne „Jude“ — „Zsidó“ felirat. Erősen korlátozott mozgási lehetőségük van, csak a nap bizonyos órájában mehetnek vásárolni. Egyes utcákról, valamennyi szórakozóhelyről és nyilvános parkból pedig kitiltották őket.

*

A **Westwall** — a nyugati német erődrendszer — rendkívül erősen kiépített. Erőd erőd mellett, mint modern kínai fal: úgy áll. A németek nagy súlyt helyeztek a **tábori** erődítésekre is, meglepő az a nagy kényelem, — ellentétben a francia rendszerrel, — melyben a német megszálló legénységnek része van. Látva a hatalmas harckocsi akadályokat, a csodálatosan kiépített erődrendszert: mindannyiunkban az a hit alakult ki, hogy itt megtörne mindenfajta ellenséges támadási kísérlet. Az itteni részletek természetesen nem valók nyilvánosságra.

*

Igen nagy sikere van Münchenben a katonakiállításnak. „**Muskétástól — a tábornagyig**“ hirdetik a hatalmas plakátok, van is sok nézője a gazdag anyagnak. A régi időktől a legkorszerűbbekig, van itt minden: egyenruha, felszerelés, fegyverzet, kitüntetések, jelvények. Külön teremben, rendkívül ügyesen apró, korhű öltözetű ólomkatonákból a legemlékezetesebb csatajeleneteket rakták össze, másutt beszédes térképek mutatják a mostani háború legjellegzetesebb állomásait. Másik teremben valamennyi

állam hadseregének felszerelését, egyenruháját látjuk bábkunon, másutt porcellánszobrok mutatják be az egykori hadsereg egyenruháját. A lovagkeresztesek termében valamennyi kitüntetett nevét feltüntető márványtáblák vannak, hatalmas táblák hirdetik azokat az erényeket is, amelyek a német katonát jellemzik. Még a katonaszemnek is feltűnik az a mozdulatlan-ság, ahogy a külön erre kiképzett díszőrök állanak. Első pillantásra **viaszbábuknak** látszanak, annyira szobormerevek.

*

Sokat láttunk és hallottunk ezen az utazáson. Csak megerősödött hitünk a németek végső **győzelmében**, ami már nem késhet soká...

Tolnay Lajos vkb. százados.

EMCÉKEZZÜNK!

Szabó János szenttamási őrsbeli alőrmestert egy katonaszökevény Szenttamáson, 1918 június 3-án orozva agyonlőtte.

Kercselics György zalacsányi őrsbeli csendőr címz. őrmester, 1916 június 4-én a lucki csatában Kol.-Knierut mellett elesett.

vitész Kazi Antal kalocsai őrsbeli csendőrt egy nyomozott tolvaj 1938 június 4-én Foktön, leszállás közben agyonlőtte.

Mezei János nagyompolyi őrsbeli csendőr, 1913 június 5-én a zimonyi komp közelében szolgálat közben a Dunába fulladt.

Makaró Pál járásőrmester, győrszentmártoni járás- és őrsparancsnok, **Fehérvári Miklós**, muzslai, **Mituka Parténius** csíkszentmártoni és **Szilágyi Antal** színérváraljai csendőr címz. őrmesterek 1916 június 5-én a lucki csatában Kol.-Malin és Pelza mellett elesetek.

Király Bertalan stridóvári őrsbeli csendőr címz. őrmester 1916 június 6-án a lucki csatában Kol.-Knierut mellett elesett.

Tóth János orosházai őrsbeli alőrmestert, mint táborig csendőrt, szolgálat közben Koltowban 1917 február 6-án egy saját katonánk véletlenül fejbeltette. 1917 június 8-án Zloczówban meghalt.

Pintér Pál járásőrmester, kapuvári járás- és őrsparancsnokot, ellenforradalmi tevékenysége miatt vörös terroristák 1919 június 8-án Kapuvárott meggyilkolták.

Walther Ferenc nagybecskereki őrsbeli címz. őrsvezetőt és járőrtársát, **Ágoston Béla** csendőrt, 1897 június 10-én Szerbelemér mellett lázongó néptömeg meggyilkolta.

Pakk János barcsi őrsbeli csendőr címz. őrsvezető 1912 június 11-én a krizsnicai kompnál szolgálat közben a Drávába fulladt.

Király Benedek dunaharaszti őrsbeli csendőr az orosz harctéren szerzett betegségében 1915 június 11-én Munkácson meghalt.

Csizmadia Lajos rédei őrsbeli csendőr címz. őrmester 1915 június 14-én az oroszokkal Bania mellett vívott ütközetben elesett.

Albert Sámuel petrozsényi őrsbeli alőrmester, az orosz harctéren szerzett betegségében 1917 június 14-én Köpcsényben meghalt.

Bűnügyi apróságok.

Írta: **OLCHVÁRY-MILVIUS ATTILA** ezredes.

(10. közlemény.)

1930. évben Belgiumban a nagyközönséget a súlyos bűncselekmények, nevezetesen rablógyilkosságok egész sorozata ejtette nyugtalanságba.

Így december 3-án, Gent városában egy kis élelmiszerüzletben, jobban mondva, hátul az üzlethelyiségből nyíló konyhában, halva találták az üzlet tulajdonos nőjét, egy L. nevű özvegyasszonyt. Kétségtelenül gyilkosság történt. Az özvegyasszony fején hatalmas, valami tompa eszközzel okozott, seb tátongott. A tettes áldozatát ki is rabolta. 4600 frankot, egy női aranyórát és egy aranygyűrűt vitt magával. A gyilkosságot 17 óra körül követhették el.

A konyhában álló asztalon két teríték volt. Ebből arra következtettek, hogy a gyilkos olyan egyén volt, akivel a szerencsétlen asszony éppen le akart ülni uzsonnázni. Ez a gyanút az áldozat ismeretségi körére terelte. Helyszíni ujjnyomot is sikerült egy poháron biztosítani. A megindított széleskörű nyomozás azonban egyelőre nem hozott eredményt.

1930 december 11-én, 17 óra után, Schaerbeek városkában, egy kis vendéglő vendégszobájában, halva találták a vendéglő tulajdonosát, bizonyos B. nevű asszonyt. Ezt a nőt is valami tompa tárggyal verték agyon. A tettes magával vitte a kis vendéglő aznapi bevételét. Ismeretlen, de mindenesetre igen szerény összeget. A zsákmány csekélysége nem a tettesen vagy tetteseken múlt; ezt meglehetett állapítani abból, hogy az egész helyszín az értékek után való kutatás félreismertetetlen nyomait mutatta. A vendéglő helyiség egy asztalán egy, a másik asztalán két használt teríték volt. Ebből arra következtettek, hogy a gyilkosság idején három vendég tartózkodott a helyiségben. A gyilkos áldozatát leütötte, úgy, hogy a vendéglősné már nem jutott hozzá, hogy az asztalokat leszedje. A padlón a helyszínelés alkalmával barna csontgombot találtak, amelyen barna színű fonaldarabka csüngött. Ebből arra következtettek, hogy a gomb barnaszínű felöltőről származik, (a gomb nagy volt). Találtak továbbá ujjnyomokat is az asztalon maradt edényeken.

1930 december 23-án, Bruxelles egyik külvárosában: St. Josse ten Noode egyik kevésbé forgalmas utcájában, egy kis élelmiszer és italboltban az üzlet tulajdonosát, a 70 éves „De G.” asszonyt fején hatalmas zúzott sebbel, 17 óraker, holtan találták, a kiszolgálóasztal és a mögötte levő áruállvány között, a padlón. A hulla arca az áruállvány felé volt fordulva. Ebből arra lehetett következtetni, hogy a gyilkos mint vevő lépett az üzletbe és áldozatát akkor ütötte le, amikor az neki a kért árut az állványról le akarta venni. Az ismeretlen rablógyilkos zsákmánya itt is nagyon sovány volt: 30 frank a kiszolgálóasztal fiókjából és egy aranygyűrű.

A három rablógyilkosság körülményei feltűnően egyeztek. Ebből arra következtettek, hogy mindhárom bűncselekményt egy és ugyanaz a tettes követte, illetve egy és ugyanazok a tettesek követték el. Ilyen egyező pontok voltak a következők:

1. A bűncselekmény színhelye (mindhárom esetben üzlet vagy vendéglő),
2. az elkövetés ideje (mindig 17 óra körül),

3. az elkövetés eszköze (mind a három esetben valami tompa tárgy, szakértők véleménye szerint, minden valószínűség szerint, súlyosabb kalapács),

4. az elkövetés módja (leütés; továbbá a gyilkos mind három helyen mint vevő, illetve vendég jelentkezhetett),

5. a sértettek személye (mind három esetben egyedül álló idősebb asszony).

A nyomozás azonban egyelőre egy lépéssel sem jutott előbbre. Igénybe vették a sajtót is, ez azonban csak felesleges munkát okozott. A közönség köréből fantasztikusabbnál-fantasztikusabb bejelentések, gyanúsítások futottak be tömegesen a rendőrséghez és a csendőrséghez. Óriási munkába került mindezeknek utánajárni s mindemellett valamennyi végül is alaptalannak bizonyult. Nem volt hiány az olyan emberekben sem, akik barna felöltőt viseltek, olyant, melyről egy barna csont gomb hiányzott. A sikert a minden rendőrség, csendőrség számára nélkülözhetetlen „B” hálózat révén kapott értesülés alapozta meg. Egy alvilági B. egyén bizalmasan elmondotta, hogy egy „Ó” nevű, ugyancsak alvilági ember, egyik volt fegyvertársának olyan féle kijelentést tett, amelyből gyanítható, hogy „Ó”-nak a genti rablógyilkosságban valami része lehet. „Ó”-t három napi hajszá után sikerült kézrekeríteni, meglehetősen nehéz dolog volt, mert „Ó” állandóan változtatta a tartózkodási helyét, lakását. „Ó” természetesen tagadott. Ez azonban nem sokat használt neki. Ujjlenyomatokat vettek tőle és ezeket összehasonlították a helyszíni ujjnyomokkal. Az ujjlenyomatai a genti rablógyilkosság helyszínén talált ujjnyomokkal azonosaknak bizonyultak, a schaarbeeki helyszínen találtakkal azonban nem. „Ó”-nak barna, vízhatlan gummiköpenye volt. A köpeny valamennyi gombja egy kivételével ugyanolyan barna csont gomb volt, mint amilyent a schaarbeeki vendéglőben találtak. Találtak nála egy 2.7 kilogram súlyú kalapácsot is. „Ó” hamar megtörik. Mindhárom rablógyilkosságot beismerte. Egyik rendőrtisztviselő ama megjegyzésére, hogy mind a három rablógyilkosságot 17 óra tájban követte el, mosolyogva megjegyezte: „igen, én vagyok az a bizonyos 17 órai úr, akit a hírlapok oly sokszor emlegettek”. Az esetleges bűntársaira vonatkozólag feltett kérdésekre, nemkülönben annak eléletárására, hogy a schaarbeeki vendéglőben hárman kellettek, hogy legyenek, „Ó” elárulta társait is, egy „V” nevű büntetett előéletű férfi, és egy „D” nevű kéjű személyében. Ezeket is azonnal kinyomozták és letartóztatták. Először mindketten tagadtak. Ujjlenyomatokat vettek fel róluk. Ezek azonosaknak bizonyultak a schaarbeeki vendéglőben, a terítékek edényein talált ujjnyomokkal. „V” erre beismerte, hogy barátnőjével „D”-vel és „Ó”-val együtt léptek be a schaarbeeki vendéglőbe, de midőn „Ó” gyanús viselkedését látták, eltávoztak a vendéglőből. A gyilkosságról semmit sem tudnak. (A rutinizott bűnöző sohasem tagad már bebizonyított tényeket. Itt pl. jól tudta, hogy ujjnyomaik azonosításával bizonyítva van a helyszínen való jelenlétük. Ezt tehát nem is tagadta. Ellenben igyekezett szépíteni, vagyis, jelenlétüket a helyszínén, a bűncselekménytől teljesen függetlenül magyarázni.) „D” egyelőre mindent tagadott.

„Ó” ezekkel szemben teljes és részletes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy december elején „V”-vel és „D”-vel rablógyilkosságok elkövetésére szövetkeztek. „V” és „D” szemelték ki az alkalmas helyeket. Úgy egyeztek meg, hogy áldozatul csakis egye-

dülálló nőket, lehetőleg üzlettulajdonosokat választanak ki. Ezenfelül „V”-nek és „D”-nek magánál a cselekmények elkövetésénél is segédkezniök kellett. Az első esetben, Gentben, azonban cserben hagyták őt, úgy, hogy a rablógyilkosságot az általuk kiszemelt üzletben ő egyedül követte el, ellenben a zsákmányt hármójuk között utólag megosztotta. Schaarbeekben együtt szemelték ki a vendéglőt, amelyet „V” ajánlott különösképpen, aki a multban a közelben, mint taxisoffőr működött és a vendéglősnét is jól ismerte. A vendéglőbe először ő, majd később „V” és „D” léptek be. Úgy tetek, mintha nem is ismernék egymást. „V” és „D” feladata az volt, hogy az áldozat figyelmét lekössék. Jelen voltak akkor is, midőn ő a vendéglősnét a kalapácsal leütötte. A gyilkosság után ő és „D” kutatott értékek után. Ő csak 30 frankot talált, de az a gyanúja, hogy „D”-nek nagyobb zsákmánya volt, de ezt meg is tartotta magának.

A St. Josse-ten-noodei rablógyilkosságnál „V” és „D” az utcán őrt állottak, amíg ő az üzletben a rablógyilkosságot végrehajtotta.

„Ó” igen jelentéktelen, egyáltalán nem „gyilkos” külsejű, rokonszenves, szelíd kinézésű, vékony fiatal ember volt. A szelíd, megnyerő külső mögött senkisémm gyanította volna, a lelketlen, kegyetlen gyilkost. Pedig az volt, a szó legteljesebb értelmében. Ezt beismerésének részleteivel saját maga bizonyította. Így pl. a genti rablógyilkosságnál az üzletbe azzal a mesével állított be, hogy szerencsétlen menekült. Már két napja nem volt falat a szájában. A szegény, jószívű üzletesnőnek megessett a rokonszenves fiatalemberen a szíve és behívta a konyhába, hogy megvendégelje. Jószívűségének lett az áldozata. Betessékelte vendégét a konyhába, gyorsan megterített kettőjüknek, azután hozzá kezdett az uzsonna elkészítéséhez. A tűz nehezen égett a tűzhelyben. Az asszony türelmetlenkedett éhes pártfogoltja érdekében, és lehajolt, hogy a tüzet megigazítsa. Ebben a pillanatban mérte „Ó” a fejére a kalapáccsal a halálos csapást.

A vendéglősnét akkor sujtotta fejbe a kalapáccsal, midőn az beszélgetés közben lehajolt, hogy a lábánál doromboló macskáját megsímogassa.

Az utolsó esetben, mint vevő lépett az üzletbe és olyan üveg italt kért, amelyet a kiszolgáló asztal mögött, az áruállvány legfelső polcán látott. Akkor sujtott le a kalapáccsal, amidőn a tulajdonosnő lehajolt egy zsámolyért, amelyre fel akart állni, hogy az állvány legfelső polcán álló üveget levehesse.

Érdekes eset fordult elő az igazságügyi palotában, ahol „V” és „D” vizsgálati fogságban voltak. Mindketten a vizsgálóbíró szobája előtt vártak — csendőri őrizet alatt — a kihallgatásukra. „V” eközben kérte, hogy a félreeső helyre kísérjék. Ez meg is történt. Visszajövet a fogolyőrizetet ellátó csendőrök észlelték, hogy „V” — barátnője, „D” előtt elhaladva — annak valamit oda-súgott. Néhány perc múlva „D” kéredezkedett a félreeső helyre. Őt is oda kísérték, de a csendőrök egyike előre ment és először átkutatatta a W. C. helyiséget. Az ülökén összegyűrt papírlapot talált, amelyen „V” kézírásával a következő szöveg állt: „Ugyanazt mond, amit én mondtam a kihallgatásomkor: Ott voltunk a vendéglőben, de eljöttünk, mielőtt a bűncselekmény megtörtént volna”.

A háromszoros rablógyilkosság a brabant esküdtbíróóság elé került 1931. évben. „Ó”-t halálra ítélték, de a belga király megkegyelmezett neki. „V” és „D”, 20—20 évi fegyházat kaptak.

Rajzpályázatunkon jutalmazott munka. Önarckép. Szerzője: Szász András t.örm..

„Ó“ a fegyházban sem nyugodott. A loeweni fegyházban ugyanis együtt ült egy „X“ nevű fegyencsel, akit 6 évvel ezelőtt, egy genti cipészen elkövetett, gyilkosságért ítéltek el életfogytiglani fegyházra. „Ó“ — „X“-et még abból az időből ismerte. Most azután nagy szolgálatot tett neki. Jelentkezett a fegyház igazgatóságánál és feljelentette önmagát, mint bűnbánó bűnös. A genti cipészt 6 évvel azelőtt nem „X“, hanem ő: „Ó“, követte el. Beismeri. A megindult eljárás folyamán X-et szabadlábra is helyezték. Annál is inkább, mert „X“ a gyilkosságot sohasem ismerte be. „Ó“ csak erre várt. Újból jelentkezett és előadta, hogy első önfeljelentése alkalmával nem mondott igazat. Igaz, hogy „X“ ártatlan, de nem ő: „Ó“, követte a gyilkosságot, ő csupán tudta, hogy ki volt a gyilkos. Láta nála a személyazonossági igazolványát. Meg is nevezte az illetőt egy D... Albert nevű egyén személyében. Tüvé tették az egész királyságot D... Albert után. Meg is találták. Kiderült azonban, hogy ez az ember semmi körülmények között sem lehetett a gyilkos, ellenben „D... Albert-nak“, mintegy 6 esztendővel azelőtt, ismeretlen tettes ellopta a személyazonossági igazolványát. Ez az ismeretlen sohasem került kézre. A tárgyaláson az esküdtszék „Ó“-t nem mondta ki bűnösnek a genti cipész meggyilkolásában. A valóság sohasem derült ki. „X“-et sem lehetett többé feltalálni.

Meg kell még jegyezni, hogy a hármias rablógyilkosság elkövetése előtt „Ó“, „V“ és „D“ csupán jelentéktelenebb bűncselekmények miatt voltak büntetve. Nem számították még őket szokásos bűnözőknek és ezért ujjlenyomataik nem is szerepeltek a monodaktiloszkópiái (egyujjas) nyilvántartásban. Ezért nem lehetett a helyszíni ujjnyomok alapján a gyanúsítható személyt kikutatni.

Befejezésül álljon itt egy méreggel elkövetett gyilkosság. Valahol olvastam. Minden valószínűség szerint, nem valóság. Bűnügyi történet. De érdekes és tanulságos.

Egy német tanár házvezetőnőjével és egyetemi hallgató unokaöccsével lakott együtt saját villájában. A tanár meghült és ágyának dőlt. Súlyosabb influenzája volt. Háziorvosa kezelte. A beteg még ágyban fekvő volt, de állapota javult, midőn görcsökkel egybekötött súlyos rohamot kapott. A házi orvosa — akit azonnal a beteg ágyához hívtak, — nem talált magyarázatot a rohamra. A roham azonban hamar elmúlt, az orvos valami megnyugtató szert adott a betegnek, azután eltávozott. Délben a roham megismétlődött. Ez is rövid ideig tartott. A háziorvos most már nem merte tovább egyedül vállalni a felelősséget és a beteg ágyához hívatta egyik neves kollégáját. A két orvos még tanácskozott a szomszédos szobában, midőn a beteg újabb rohamot kapott. Ez néhány perc alatt végzett is vele. Az orvosok a halál beállításának megállapítása után azonnal jelentést tettek a rendőrségen azzal, hogy strichnin mérgezésre gyanakodnak. A rendőrség intézkedett a holttest felboncolása iránt. Ez meg is történt. Az orvos és vegyészszakértők kétséget kizáróan megállapították, hogy strichnin mérgezés történt.

A nyomozást vezető rendőrtisztviselő elsősorban is helyszíni szemlét tartott. Az elhalt tanár éjjeli szekrényén két orvosságos üveg állt. Az egyik félig volt valami folyadékkal, a másik üres volt. Az orvosokhoz feltehető kérdésekkel a rendőrtisztviselő megállapította, hogy azt a gyógyszert, amellyel az egyik üveg félig volt, a kezelőorvos írta fel az influenza ellen. Ez a gyógyszer nem tartalmazott strichnint. A másik gyógyszert a

tanár más bántalma ellen szedte. Ez tartalmazott strichnint, de baj csak akkor történhetett volna, ha a tanár az üveg egész tartalmát egyszerre megitta volna. Ez nem történt meg, mert a háziorvos a tanárt napok óta naponként látogatta meg az influenzája alatt és megfigyelte, hogy a gyógyszer folyamatosan fogyott az üvegből.

A gyógyszer maga nem is okozhatott bajt. Az utolsó napot kivéve, a tanár sohasem panaszkodott és a strichnin mérgezésre annyira jellemző merevgörcsök azelőtt még enyhe formában sem jelentkeztek. Ilyenformán a gyógyszer nem tartalmazhatott a megengedettnél nagyobb adagot, mert akkor a következményeknek már azelőtt is mutatkoznok kellett volna.

A háziak, szomszédok, családtagok és ismeretségi kör kikérdezésével a rendőrtisztviselő a következőket állapította meg:

A tanár igen vagyonos ember volt. Szép villáján kívül tekintélyes bankbetéttel — készpénzzel és értékpapírokkal is — rendelkezett. Volt egy leánya, aki az ő akaratára, ellenzése dacára férjhez ment egy férfihez. Vőjét az öreg tanár gyűlölte. Az utóbbi időben már nem is voltak beszélőviszonyban egymással. A tanár annyira haragudott ezért a házasságért, hogy eredeti végrendeletét megváltoztatva, leányára csupán a villát hagyta, míg készpénzére és értékpapírjaira vonatkozólag azt a végső akaratát nyilvánította, hogy azokat a vele egyfedél alatt lakó unokaöccse örökölje, akit nagyon szeretett és akiről már életében is úgy gondoskodott, mintha fia volna. Három nappal a tanár halála előtt a leánya és a vője megjelentek a tanár házában azzal, hogy a tanárt, súlyos influenza betegségében ők fogják ápolni. A tanár a házvezetőnő előtt kifakadt, hogy miért is jött a vője a házához. A vő állítólag kibékült apósával, annak a betegágyánál.

Azon a napon, midőn a görcsök jelentkeztek és amely nap estéjén a tanár meg is halt, a leánya keltette fel az apját. A leány előadása szerint apja jókedvvel ébredt. Ujságját kérte. Lement az ujságért. Útközben találkozott a lépcsőn a házvezetőnővel, aki egy tálcán a tanár reggelijével igyekezett felfelé. A tanár leánya elvette a reggelit a házvezetőnőtől és azt maga vitte be az apja szobájába. Máskor ezt mindig a házvezetőnő szokta tenni. A tanár leánya elmondotta, hogy reggeli után az apja bevette a nagyobbik üvegben levő orvosságot. Már csak a fenekén volt, alig nyelte le, panaszkodott, hogy nagyon keserű volt és egy pohár vizet kért. Adott neki. Azután apja ujságolvasásba merült és ő kijött a szobából, magával hozva a reggeli edényeit is. Ezeket a konyhában a házvezetőnőnek adta át. A rendőrtisztviselőt ezek az edények érdekelték volna, de azok a helyszíni szemle időpontjában már régen el voltak mosva. A házvezetőnő azzal védekezett, hogy ő sohasem tűri a mosatlan edényt a konyhában. (A helyszíni szemlét este tartották, a reggeli után kb. 12 órával).

Az egyetemi hallgató már napok óta távol volt Németország ellenkező részének egyik városában, ahová a tanár halála előtt négy nappal utazott el valami kongresszusra.

A tanár dolgozó szobájában a rendőrtisztviselő felnyitotta és átkutatta az íróasztalt. Egy kis dobozt talált „strichnin“ felirattal. A doboz tele volt valami porral. A házvezetőnő előadta, hogy ezt a port ételmaradékokba szokta a tanár keverni. A pincében ezzel a mérgezett ételmaradékokkal szokták már évek óta a patkányokat irtani.

Rajzpályázatunkon jutalmazott munka. Szerzője Nagy József XI. thts.

Az eddigi adatok a tanár leánya és a vő ellen szóltak. Adva volt a haragos viszony, az utolsó reggelit — rendes szokásoktól eltérően — a tanár leánya adta be az apjának, strichnin is volt a házbán. Kézenfekvő volt a gyanú, hogy a leány keverhefett a maradék orvosságba strichnint. A rendőrtisztviselő azonban óvatos ember volt. Gyanúját egyelőre még megtartotta magának. Az eddigi adatokat még nem tartotta elégségesnek ahhoz, hogy a tanár leányával és vőjével — mint gyanúsítottakkal szemben — fellépjen.

A következő lépése volt: az egész háznak — a pincétől — a padlásig terjedő átkutatása. Ez az átkutatás hozta meg az eredményt.

Az unokaöccs szobájában a ruhásszekrényben lógott az unokaöccs házikabátja. A házikabát zsebében a rendőrtisztviselő három „bróm-port“ talált. (Idegcsillapító szer). Tovább nézelődve, az egyik asztalon könyvet pillantott meg. A könyv a növényi mérgekről szólt. A rendőrtisztviselő kezébe vette a könyvet és lapozgatni akart benne. A könyv egyhelyen mintegy magától nyílt ki (jeléül annak, hogy a könyvet azon a részen ütötték fel a leggyakrabban). A szöveg egyik része piros ceruzával volt megjelölve. Ez a rész a következőket tartalmazta: „ha strichnint tartalmazó oldathoz brómot adunk, akkor a strichnin kicsapódik és a folyadék tartályának fenekén rakódik le“.

A gyilkosnak tehát nem kellett külön strichnint tenni az orvosságos üvegbe. Beletette a brómot, mely a fentiek szerint elvégezte a munkáját úgy, hogy a tanár az utolsó adagban, az egész üveg teljes strichnintartalmát vette be. Most már nem csodálkozott azon, hogy a szerencsétlen tanár az utolsó korty orvosságot miért találta olyan keserűnek. A brómot a tettes akár két héttel ezelőtt is belecsempészhette az orvosságba, tehát a távolléte a tanár halála idejében nem jelentett alibit számára.

A rendőrtisztviselő első feltevését tartalékba helyezte és más feltevésből kiindulva, folytatta a nyomozást. Midőn ennek során megállapította, hogy az unokaöccs léha, haszontalan fráter, kinek több volt az adósága, mint a hajaszála, az unokaöccsöt gyilkosság alapos gyanúja miatt azonnal letartóztatta. Az unokaöccs tiltakozott, alibijére hivatkozott, de a bizonyítékok elébetárásakor megtört és mindent beismert.

Itt is találkozunk azzal a hibával, ostobasággal, amely minden bűnöző munkájába becsúszik. Hogy ez napfényre is került, az már a rendőrtisztviselő érdeme. Ebben az esetben az az alaposság, amellyel a rendőrtisztviselő nemcsak a szűkebb, hanem a tágabb helyszíni átkutatását végezte. A helyszíni szemle a nyomozás legeslegelején történik. Kiinduló pont. Ilyenkor még nem lehet tudni, hogy a későbbi nyomozás során minek lesz jelentősége. Éppen ezért mindent meg kell nézni és mindent le kell rögzíteni. Sohasem tudni, hogy hol, mit találhatunk és ez a még ismeretlen valami miben, mennyiben lesz segítségünkre.

A nyomozás legelején az összes körülmények a tanár leánya és vője ellen szóltak. Szűk látókörű nyomozó nem is tudott volna szabadulni ennek a gyanúnak a hatása alól és minden tehesége szerint csak ezt, és csakis ezt igyekezett volna bizonyítékokkal alátámasztani. Az ilyen nyomozó valószínűleg sohasem jutott volna el az unokaöccs szobájába, még kevésbé érdekelte volna a házikabát zsebeinek ártalmatlan tartalma és az egyik asztalon heverő könyv. Nem találta volna meg azt a hibát, mely a gyilkos munkájába becsúszott s amely vesztét okozta.

(Folytatjuk.)

A családi pótlék és a nevelési járulék

A tapasztalat szerint sokan azt hiszik, hogy e két járandóság egyforma, csak az elnevezése más. Ezek tévednek, mert e járandóságok alapja nem egy és ugyanazon jogszabály. Más törvényes rendelkezések vannak érvényben a családi pótlékra és mások a nevelési járulékra vonatkozólag.

A családi pótléket az 1912. évi XXXV. törvény-cikk rendszeresítette. Ez a családi pótlék alaptörvénye, amelyet későbbi törvények és rendeletek módosítottak és lényegesen kibővítettek.

A nevelési járulékra vonatkozólag az 1912. LXV. t.-c. (polgári nyugdíjtörvény) 62—71. szakaszai, illetőleg az 1921. XXXII. t.-c. (katonai nyugdíjtörvény) 52—60. szakaszai, valamint az ezeket módosító törvényes rendelkezések a mérvadók.

E különböző jogszabályok következtében az említett két járandóság nem azonos, hanem eltérés van a családi pótlék és a nevelési járulék között 1. az igény, 2. az élvezeti időtartam, 3. az összeg és 4. a felvétellel jogosultság, lefoglalás, stb. tekintetében.

1-hez: A családi pótlékra úgy a tényleges, mint a nyugállományban levő csendőregyénnek van igénye a törvényes vagy törvényesített, édes vagy mostoha gyermekei, valamint az egy fedél alatt vele közös háztartásban élő felesége után. Ezenkívül bizonyos feltételek fennforgása esetén, méltányossági alapon, családi pótléket engedélyezhet a belügyminiszter a pénzügyminiszter előzetes hozzájárulásával olyan családtag után is, aki után a csendőregyénnek a törvény szerint nincsen igénye családi pótlékra. Ilyen családtagok: a csendőregyén szabályszerű életkort már betöltött gyermekei, a csendőregyén törvényes édesatyja vagy édesanyja, a csendőregyén teljes árvaságra jutott, vagyis szülőtlén törvényes unokája, továbbá nevelt (örökbefogadott) gyermeke. A csendőregyén feleségének szülei után tehát nem lehet családi pótléket engedélyezni.

Ezzel szemben nevelési járulékra a törvényes előfeltételek fennforgása esetén, a tényleges vagy nyugállományban elhalt csendőregyén törvényes vagy törvényesített gyermekeinek (árvaínak) van igénye. 1941. május hó 1-től az örökbefogadott gyermek után is jár nevelési járulék, de csak akkor, ha utána a csendőregyén elhalálzásakor családi pótlékban részesült.

2-höz: A családi pótlék és nevelési járulék élvezeti időtartama csak a tisztek gyermekeinél van egyezően 24 éves életkoruk betöltéséig megállapítva. Alhadnagyok gyermekeinél a családi pótlék a gyermekek 20 éves, a többi legénységi állományú egyén gyermekei után a 16 éves életkor betöltéséig jár.

A nevelési járulék élvezete az összes legénységi állományú egyének (alhadnagytól lefelé) gyermekei (árvaí) részére az 1912. LXV. t.-c. hatálya alá tartozóknál a 16., az 1921. XXXII. t.-c. hatálya alá tartozóknál a 17. életév betöltéséig tart.

3-hoz: A családi pótlék összege a tényleges állományban tisztteknél és alhadnagyoknál a feleség után havi 40 P, az első két gyermek után egyenkint havi 40 P, a harmadik gyermek után havi 50 P, a negyedik gyermek után havi 60 P, az ötödik és ötön felüli gyermek után egyenkint havi 70 P, a tiszthelyettesi és ennél alacsonyabb rendfokozatú legénységi állományú egyénnél a feleség után havi 30 P, az első két gyermek után egyenkint havi 30 P, a harmadik gyermek után havi 40 P, a negyedik gyermek után havi 50 P, az ötödik és ötön felüli gyermekek után egyenkint havi 60 P; a

nyugállományban tiszteknél és alhadnagyoknál a feleség után havi 12 P, az első három gyermek után egyenként havi 18 P, a negyedik és négyen felüli gyermekek után egyenként havi 24 P, a tiszthelyettesi és ennél alacsonyabb rendfokozatú legénységi állományú egyénél a feleség után havi 11 P, az első három gyermekek után egyenként havi 16 P 50 fill., a negyedik és négyen felüli gyermekek után egyenként havi 22 P.

A nevelési járulék minden árva részére annak az összegnek 1/5 része, mely az elhalt csendőregyén után özvegyi nyugdíj címén megállapítható. Ha ez az összeg a családi pótlék összegét nem éri el, a nevelési járulék összegét a nyugdíjast a gyermek után megillető családi pótlék összegében kell megállapítani. A szülőtlén és az ilyennek tekintendő árvák részére a nevelési járulék a szabályszerű nevelési járulék kétszeres összegében jár. Szülőtlén az az árva, akinek sem atyja, sem anyja nem él és akinek atyja után özvegyi nyugdíjra igényvel bírónő nem maradt. Szülőtlén árvának kell tekinteni azt is, akinek anyja özvegyi nyugdíjra nem tarthat igényt, vagy arra való igényét elvesztette, vagy özvegyi nyugdíját megváltotta.

4-bez: A családi pótlékot az igényjogosult családfő kezéhez kell kifizetni. Az erre való igényt nem lehet átruházni és nem lehet elzalogosítani. A családi pótlékot sem magán-, sem állami követelések vagy köztartozások fejében lefoglalni nem lehet. A gyermek után élvezett családi pótlék azonban a gyermek tartása végett, a reá eső aránylagos összeg erejéig, végrehajtás alá vonható.

A nevelési járulékot atyátlan árváknál az anyának vagy a mostoha anyának kezéhez kell folyósítani abban az esetben, ha az anya vagy mostoha anya nyugdíjat is élvez. Minden más esetben az árvák gyámjának vagy gondnokának kezéhez kell kiszolgáltatni.

A nevelési járulék csak az ez után kivetett adók, ezek pótlékai és járulékei miatt foglalható le, más köztartozásra nem vehető igénybe.

Találkozás a hősi emlékműnél.

(Pályázatra küldött munka.)

Írta: KOVÁCS GÁBOR tiszthelyettes (Budapest).

Dani bátyám volt szülőfalum egyetlen templomának a harangozója.

Mintha ma is látnám nagy harcsa bajuszát, bozontos szemöldökét, amint kinézett a zöld zsalugáteres torony ablakán, tenyerét szeme fölé illesztve, hogy a tűző nap sugarát felfogja vele.

Mi gyerekek, igen nagy tiszteletben tartottuk Dani bátyámat, mert tőle tudtuk meg, hogy ki költözött más világra, kinek van az esküvője, kinek a portája ég, meg, ha vihar volt, a ménes merre szaladt el. Nem utolsósorban pedig azért, mert néha megengedte, hogy mi is felmehezzünk a toronyba harangozni. Ha valamelyes csintevésre készültünk, önkéntelenül is a torony felé pillantottunk, hogy Dani bátyám lát-e bennünket.

A templom harangjait szerette, becézte. A nagyharangot Áronnak, a középsőt Ferencnek s a legkisebbet Bandinak hívta. Minden nagyünnep előtt úgy „kipucosította” őket, hogy ragyogtak, mint valami szinarany óriás kelyhek.

Dani bátyám, de szépen is tudtál velük harangozni. Még ma is, ha harangszót hallok, összehasonlítást keresek a régi és a mostani harangszó között. Nem talállok. Nem tudom, hogy a harangokban van-e a hiba, vagy bennem, avagy a harangozóknak. Talán bennem...

Már javában dült a nagy 1914. évi világháború. Egyetlen épkézláb ember csak Dani bátyám maradt odahaza. Ő is csak azért, mert egy kicsit nagyot hallott, de el is kelt odahaza Dani bátyám. Tevékenysége igen sokfelé ágazott. Tűzre, vízre ő vigyázott. Ő készítette el az elköltözöttek öröklakását. Fát vágott ott, ahol arra szükség volt. Leveleket hordott, hadisegélyt kézbesített. Szóval mindenütt ott volt, ahol férfiembert kívánt a munka.

1916 tavaszán a templom elé hatalmas állványokat, nagy tekercs köteleket, csigákat hordtak. A harangokat leszedték, felszalagozták és elvitték. Azt mondták, hogy ágyúkat öntenek belőlük.

Ezen a napon Dani bátyám ünneplőbe öltözött, kikísérte a harangvivő kocsikat a vasútállomásra. Amikor a vasúti kocsi berakták azokat, Dani bátyám imára kulcsolta nagy kérges tenyerét, és sírt. Sohasem láttam még ilyen szomorúnak. Bajuszáról úgy hullottak alá a nagy könnycseppek, mint az őszi eső a nádas ereszről.

Nem láttam többet Dani bátyámat, mert másnap bement Nagyváradra és katonának jelentkezett.

Hiába kérlelték, hiába ijesztették, hogy a háborúban meg is halhat, Dani bátyám állhatatos maradt.

Múltak az idők s jöttek a frontról a tábori lapok. Dani bátyám is írt néha egy-egy szarkalábás tábori levelező lapot.

Kis fia — aki akkor járta a második elemet — mindig elhozta a lapot hozzánk. — Kedves fiam — írta az édesapa. — Tudatom veletek, hogy jól vagyok, amit neked is, meg anyádnak is kívánok. Ha nem tudok írni pár hétig, ne nyugtalankodjatok, mert ez azír lesz, hogy béme gyek az első rajvonalba, de ezt anyádnak ne olvasd el.

Egyszer aztán valóban elmaradtak Dani bátyám tábori lapjai. A kis Dani minden nap szomorúbban mondta:

— Ma sem írt idősapám!

Ebben az évben korán köszöntött be az ősz. Szeptember elején az őszi virágok fázósan húzták össze gémberegett szirmaikat. A fecskék lázasan készülődtek Délre, ahol akkor nagy csaták dúltak. A néma tornyot egy-egy fecskeraj körülrepdeste. Rászálltak az óramutatókra, ellepték az ereszt és dideregve csicseregtek, majd felkerekedtek és az úszó ökörnnyálat messze maguk mögött hagyva, elszálltak...

A kis Dani meztelen lábánál csak a kisírt szem volt vörösebb, amikor egy nagy borítéku levéllel beállított hozzánk.

OLVASÓINKHOZ. Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásukat, legalább 10 nappal a lap megjelenése előtt, jelentsék be. A címváltozás bejelentéséhez a nevet, rendfokozatot, azt az állomáshelyet, ahová a lapot kapta és azt az állomáshelyet és esetleg utolsó postát, ahová a lapot küldetni óhajtja, pontosan és jól olvashatóan írja meg. Miután a mai számunktól kezdve címlap nélkül jelenünk meg, a címváltozást vagy postai levelezőlapon vagy a régebbi Csendőrségi Lapok borítólapjának 4. oldalán lévő nyomtatványon kérjük közölni.

A m. kir. csendőrség Emlékalapjának mérlege az 1941. évről.*)

Bevétel.	1941. I. 1-től XII. 31-ig.	P	f	Kiadás.	1941. I. 1-től XII. 31-ig.	P	f
1940. december 31-én vagyron	11.029	50		Kezelési költségek	2.219	26	
Kamatok 1940. évről	191	39		Postatakarékpénztári díjak és illetékek	40	43	
Fillérmaradványokból befolyt	4.062	71		Múzeumi tárgyak beszerzése	234	—	
Levelezőlapok eladásából	3.580	56		Tábornoki arcképek megfestési költsége	150	—	
Kincstári támogatás az emlékalapnak	4.000	—		Csendőrségi levelezőlapok kiadási költsége	3.070	20	
Térítés a m. kir. postától	2	44		Összesen	5.713	89	
Összesen	22.866	60		Maradvány 1940. év végével	17.152	71	
				Mindössze	22.866	60	

Budapest, 1942 május 22.

*) Közvetésszük az Emlékalap alapszabályainak 26. pontja alapján.

Dr. vitéz Damasy s. k. vezérőrnagy,
elnök.

— Ehun van-e — bökte ki — möghalt édesapám.

Megdöbbenve vettem el a levelet a kis Danitól. Dani bátyám századparncsnoka írta valamelyik katona kórházból.

— Kedves kicsi Dani — hangzott a levél — édesapád helyett én írok, aki ép úgy szerettem őt, mint te. Derék ember volt az apád. Hős, aki a mennyországban ép oly külön helyet kap, mint a szentek.

Légy erős és ne sirj. Vigasztalódj. Vigasztald meg édesanyádat is. Isten akarta, hogy így legyen. Édesapád nem megy többet haza — meghalt. Azt pedig bizonyára te is tudod, hogy Isten akaratában meg kell nyugodni. Kedves kicsi Dani, megírom neked, hogy édesapád milyen nagy hős volt, hogy ha meg nősz és te is katona leszel, büszke lehess reá.

...Csúnya nap volt az a nap. Ontotta ránk az ellenség a tüzet. Éjjel aztán kissé alább hagyott. Másnap hajnalban rohamra készültünk. Vártuk az alkalmas pillanatot, hogy az ellenséget kivethessük állásából.

Egyszer csak oldalból egy géppuska nyitott ránk tüzet. Meg se bírtunk moccanni, mert aki kidugta a fejét, azonnal keresztül lőtték.

Úgy látszott, hogy az ellenségnek az volt a szándéka, hogy a géppuska tűz oltalma alatt megközelítsen bennünket és rohamával keresztül törjön rajtunk és az ezredünket bekerítse.

Ezt édesapád is felismerte és minden parancs nélkül kimászott a fedezékből, a géppuskát megközelítette úgy, hogy az ellenség csak akkor vette észre apádat, amikor ő a kézigránátját a géppuskafészekbe dobta. El is némult az azonnal.

Megindult erre azonban a harc! Ekkor kaptam én is egy fejsebet. Elvesztettem eszméletemet. A te hős apád az utolsó korty vizével térített magamhoz. Jó messze a tűzvonal mögött. Idáig úgy vonszolhatott el. Itt magamra hagyott és nem sokára két katona vitt a kötözőhelyre, akiket édesapád küldött értem.

A kötözőhelyen ott találtam apádat. Már nem ismert meg. Félre beszélt. Utolsó szavaiban téged hívott, aztán Áront, Ferencet, és Bandit. Nem tudom ezek kicsodák, de éreztem, hogy az elcsendesedett lélek legkedvesebbjei lehetnek.

Nem lehetett megmenteni édesapádat, mert őt olyan lövést kapott a géppuskából, amelyek külön-külön is halálosak voltak.

Ez volt a te édesapád, ilyen hős, s ilyen önfeláldozó!
Levelem őrizd meg. Tartalma hitet és erőt ad neked, hogy becsületben férfitvé serdülj.

Vigyázz a te hős apád nevére, mert ilyen nevet nem érhet az utódok által gyalázat, sem szégyen. Ilyen névnek aranybetűkkel márványba vésve a helye, hogy az utód a méltó elődöt ne felejthesse!

Eddig a levél. Visszaadtam a kis Daninak. Kis kezével összehajtottta és féltő gonddal az inge alá dugta.

Dani bátyám neve valóban márványba került, aranyozott betűkkel, az első sorba.

Valahányszor falumban járok, mindannyiszor elolvassom Dani bátyám és a többiek márványba vésett nevét.

*

Legutóbb, hogy otthon jártam, az utolsó sorban, legalul egy új aranybetűs nevet fedeztem fel.

A kis Dani neve ifj. jelzővel. Megdöbentem.

Istenem, lehetséges ez?

Harangoztak. Dani bátyám, Dani, halljátok? Ez nektek, hozzátok s a többi sok-sok hősrék szól. Figyeljétek, milyen szépen zúg, zeng a szavuk. Száll messzemesse, a tavaszi kék ég alatt.

Figyelitek, halljátok? Érces hangjuk milyen hívatóan szép. De hol vannak a régi harangok? Ágyút öntöttek belőle.

Dani bátyám te onnan felülről talán azt is láttad, amikor az Áron, Ferenc és a Bandi valahol a csatamezőkön a halált ontották. Talán mosolyogtál is nekik, amikor halált ontó torkukból el-el indult a félelmetes gránát, mint akkor mosolyogtál, amikor a kötelét fogtad és imára hívogattál velük...

...Gondolataimból egy 6—7 évesnek látszó, villogó szemű gyerek feszes tisztelgése térített magamhoz. A hősi emlékműnek tisztelgett. Gondoltam: katona-gyerek.

— Hogy hívnak — kérdeztem.

— Seress Dani szolgálatjára — böki az ujjacskáját az elsősorba, Dani bátyám nevére —. Ez itt a nagyapám, ez a legutolsó meg az édesapám. De ha én megnövök, osztán katona leszek, mind lelövöm az ellenséget — hardarja a legifjabb Dani. — Édesapám is katona volt, te-lafonos katona, osztán tavaly ősszel elvitték a muszka háborúba.

A muszkák* mindig lűttek még ágyúval is, osztán a drótot mindig ellűtték, édösapám meg mindig összekötötte. Egyszer éjjel is ellűtték, osztán mikor édösapám kimászott a fedezékből, eitalálta egy muszka golyó, de azért nem mászott vissza, hanem összekötötte a drótot, oszt ott mög is halt.

... Sokáig néztem a legifjabb Dani csillogó fekete szemét. Fajtam némes tüze úgy égett benne, mint a szikrázó papázs.

Megvígasztalódtam tőle.

Elköszöntünk egymástól.

— Dani bátyám, Dani, nézzetek le és lássátok a legkisebbik Danit! A kis magyart, a ti véretekéből, aki nem riád meg aranybetűs nevetektől. Büszke reátok. Azt mondja, ő is katoná lesz, mert hős akar lenni.

— Dani bátyám, Dani, fogjátok meg láthatatlan kezeitekkel az ő kis kezét s a többi sok-sok kis magyaráét. Vezessétek őket a hazaszeretet szent ösvényén, hogy úgy szeressék ezt a földet, a Hazát, mint ti ahogyan szerettétek.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Baklövés.

Írta: **TURCSÁNYI MIHÁLY** tiszthelyettes (Pécs).

Ezt a bakot — amint azt bajtársaim előre sejtetik —, nem mint vadász és nem az erdőben, hanem mint fiatal csendőr, a nyomozások rögös mezején lőttem. Szolgáljon mentségemül, hogy nyomozások alkalmával mások is lőttek már bakot, csak a baklövés levét nem itták meg annál az egyszerű oknál fogva, hogy a Csendőrségi Lapokban nem közölték, hanem még legmeghittebb bajtársaiknak is csak szépítve mondták el.

Én azonban megtöröm a jeget. Elmondok mindent úgy, ahogy volt. Teszem ezt azért, hogy egyrészt bajtársaim okuljanak belőle, másrészt, hogy példámat követve, tanulságot nyújtó baklövéseik leírását ők is bocsássák a szerkesztőség rendelkezésére.

... Sok-sok évvel ezelőtt, egy gyönyörű holdvilágos téli estén az egyik somogy megyei község fogyasztási szövetkezetének üzletvezetője és korcsmárosa azzal a feljelentéssel zavarta meg az őrs nőtlen tagjainak békés vacsoráját, hogy a szövetkezet udvaráról ismeretlen tettes egy 30 literes hordó pálinkát ellopott. Kára: 100 pengő. Kérte a nyomozás azonnali bevezetését, mert mint jelentette — a pálinkát még alig egy órája lopták el — s így reménye van arra, hogy a tettest rövid időn belül kézrekerítjük. Én, mint rangidős (a második évemet szolgáltam), megtöröltem a számat és kiadtam a parancsot: „Csuha csendőr felszerelni!”

Félórán belül a szövetkezet udvarán voltunk. Itt Fodor Mihály, az üzletvezető és korcsmáros elmondta,

hogy a pálinkát egyéb áruval együtt Vidor Ferenc* fuvaros a vasútállomásra hozta és rakta le a szövetkezet udvarára. Az áru lerakása után — alkonyat tájban — az udvarról kocsijával nyomban hazahajtott. A fuvaros eltávozása után az udvarra lerakott árut egyedül hordta be és helyezte el az üzletben. Amikor kiment, hogy a pálinkát is bevigye, meglepődve látta, hogy a pálinka eltűnt. A kitért nagykapun át nyomban az utcára futott és szétnézett, de az utcán senkit sem látott. Az utcáról vissza ment az udvarra és azután az udvar folytatásában lévő és kerítéssel körülvárt kertben kutatott a tettes után, mert úgy gondolta, hogy még valahol a közelben kell rejtőznie. Fáradozása azonban hiábavaló volt. A tettesnek nyoma veszett.

Elmondta még az üzletvezető azt is, hogy miután a feljelentést megtette és az őrsről visszaérkezett, egyik üzletfelele bizalmasan közölte vele, hogy Bögös Lajos lakásán több fiatalember és leány mulat és pálinkát isznak.

Az üzletvezető kikérdezése után megtartottuk a helyszíni szemlét. Ez volt életem első, komoly, önálló munkája. A helyszínen bizony nem sok feljegyzni-valót találtunk. Valamit azonban mégis csak írniunk kellett. Tehát írtam: „A szövetkezet udvarával összefüggő kert 1½ méter magas drótkerítéssel van körülvéve és az udvartól elzárva. A kertben 4 tengeriszárkúp van. Az üzletvezető a szövetkezet udvaráról a frissen esett és körülbelül bokáig érő havat, még a fuvaros megérkezése előtt az utcára hordta, hogy legyen hova az árut lerakni. Az utcára nyíló nagykapu kitérve. Az üzletvezető azt a fuvaros eltávozása után nem csukta be. Az udvarról a kertbenyíló kapun keresztül, a friss hóban csupán az üzletvezető lábnyomai látszanak, rajta kívül más a kertben nem járt. A cselekmény elkövetése után hó nem esett. Az udvarban a fagyos földön használható nyomokat nem találtunk. Ugyanez a helyzet az utcán is, mert a háztulajdonosok a járdáról a havat leseperték.”

A helyszínelés befejezése után — anélkül, hogy az eshetőségeket mérlegeltük volna —, két bizalmi egyénnel nyomban Bögös lakására mentünk s a mulatozó fiatalságtól megkérdeztük, hogy honnan szereztek a pálinkát. Vidor István — a szövetkezet fuvarosának fia — előállt azzal, hogy ő hozott 2 litert Fodor korcsmárostól, aki a pálinkát sajátkezüleg adta neki. Vidor állítását a korcsmáros elé tártuk, aki elképedve mondta, hogy Vidor valótlant állít, mert ő annak nem 2 litert, de 1 deciliter pálinkát sem adott. Vidor ezzel szemben továbbra is azt állította, hogy a pálinkát Fodortól vette. Ez már valami — gondoltuk és nyomban kutatást tartottunk Vidor lakásán, de a többi pálinkát és hordót nem találtuk meg. Vidort mindezek dacára, lopás miatt feljelentettük a járásbíróshoz.

Két nap múlva — a más nyomozó szolgálatból bevonuló — őrsparancsnokomnak jelenttem a nyomozás eredményét, aki legnagyobb meglepetésemre egy cseppet sem volt elragadtatva a végzett jó munkától.

A bíróság Vidort a lopás vádja alól felmentette.

Eddig még csak rendben lett volna a dolog, de mit ad az Isten — és most szégyenlem magam —, tavasszal, amikor a szövetkezet kertjéből a tengeriszárakat hordták, az egyik kúp belsejében, az olvadatlan hóban, megtalálták a pálinkás hordó kerek fenekének a nyomát.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

Kemeter Ferenc
törzsrőmester,

a számvivő-altiszti tan-
folyamat Budapesten
elsőnek végezte.

Török Sándor
őrmester,

a járőrvezetői tan-
folyamat Ujvidéken
elsőnek végezte.

Ezután már igazán nem volt nehéz elképzelni, hogy a hordót ki rejthette a tengeriszár-kúpba, hiszen csak egyetlen nyom vezetett a kertbe és ez az üzletvezető nyoma volt. De egyébként is kicsoda felületeség kellett ahhoz, hogy a nyomozás során nem kérdeztem meg az üzletvezetőtől, miért kereste a tetteket a kertben, hiszen láthatta, hogy ott előtte senki sem járt, mert a hórétégben semmiféle nyom nem volt.

Ezekután azt is megtudtuk, hogy a korcsmáros miért tagadta, hogy Vidornak pálinkát adott: Vidor vette meg a pálinkát a korcsmárostól s a nyomozást közös megegyezéssel terelték helytelen irányba.

A korcsmáros egy alkalommal négyszemközt elmondta részletesen, hogy az egész dolog miként történt. Hozzáfűzte, hogy a pálinkát már megitták, a hordót elégették, bizonyíték nincsen s így cselekményüket most már eszük ágában sincsen beismerni. Akkoriban — mint fiatal, tapasztalatlan csendőrnek, nem volt bátorságom a nyomozást folytatni, mert a kudarc önbizalmamat erősen megrendítette, így a korcsmáros és fuvaros cselekményüket büntetés nélkül úszták meg.

Valami haszon is lett azonban ebből az esetből. Többet tanultam belőle, mint bármi más úton. Intő példaként minden későbbi nyomozásomnál eszembe ötölt és soha többé nem estem hasonló hibába.

*

Régi igazság az, hogy nemcsak a sikerből, eredményből, hanem a melléfogásokból, baklövéséből — tehát sikertelenségből és eredménytelenségből is sokat lehet tanulni akkor, ha utóbbiak okait feltárjuk.

Ennél a nyomozásnál 3 nagy hiba eredményezte a „baklövést”, és pedig:

1. A járőr a nyomozást csupán egy irányban — még pedig csak a sértett által sugalmazott irányban indította meg. Más lehetőségre nem is gondolt. Pontosan úgy cselekedett, ahogy azt a tettesek előre kigondolták és saját érdekükben a járőrtől várták. A korcsmárosnak és a fuvarosnak a járőrt sikerült teljes mértékben falhoz állítani, mert a járőrnek nem jutott eszébe, hogy az, amit a sértett mond, csupán adat. Lehet igaz is, nem is, tehát mielőtt erre a nyomozás egyik irányát felépítjük, ezt az adatot ellenőrizni kell.

2. A másik hibát a járőr azzal követte el, hogy a helyszíni szemlénél felületes volt. Ha a kertben — a korcsmáros nyomait a hóban követte volna, minden valószínűség szerint megtalálta volna a pálinkás hordót a tengeriszár-kúpban. A nyomozás sikerének általában, de különösen a helyszíni szemlének egyik elengedhetetlen és főkövetelménye az *alaposág*.

3. Azt szokták mondani, hogy a helyszín az adatok valóságos kincsesbányája, nyitott könyv, de csak olyan ember számára, aki olvasni, vagyis következtetni tud belőle. A járőr itt a helyszíni szemle során igen helyesen megfigyelte és le is rögzítette, hogy a kertben a korcsmáros lányomai kívül más lányom nincsen, sőt igen helyesen, azt is leszögezte, hogy a cselekmény óta hó nem esett, ami az esetleg ott volt nyomokat befedhette volna. Eddig jutott a járőr a megállapításban. Most került volna a sor a „nyitott könyv” olvasására, vagyis a megállapítások jelentőségének felismerésére.

Azt, hogy a kertet érintetlen hótakaró borítja, tehát, hogy ott senki nem járhatott, a korcsmárosnak is látnia kellett. De akkor miért kereste a pálinkatolvajt a kertben? Ennek valami más oka lehetett, ez viszont arra kellett volna figyelmeztessen a helyszínelő járőrt, hogy a korcsmáros nyomait a kertben alaposabban szemügyre vegye és azokat le is járja. Ez az okoskodás is elvezette volna a járőrt a tengeriszárkúpba rejtett pálinkás hordóhoz.

HALOTTAINK

Bálint Mihály szombathelyi III. kerületi törzsrőmester május 9-én Budapesten meghalt. Tatán temették el. Kitüntetései: 2. o. ezüst vitézségi érem, bronz vitézségi érem, Károly-csapatkereszt, háborús emlékérem, kard és sisakkal, I. oszt. leg. kat. szolg. jel, osztrák háborús emlékérem.

Pinczés Ferenc kassai VIII. kerületbeli őrmester május 5-én Kassán meghalt. Balmazújvárosban temették el. Kitüntetései: III. oszt. leg. kat. szolg. jel, erdélyi emlékérem.

Nyugállományú bajtársaink közül meghalt:

Dezső Imre tiszthelyettes (V. ker.) 1904—1922-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléüket!

HIREK

Június 4-én

délután 4 órakor pontosan 22 éve annak, hogy kimondták halálos ítéletünket a világ hatalmasságai Trianonban. Nem volt kegyelem, nem volt fellebbezés, reánk tették a sírkövet és várták pusztulásunkat, amit biztosan reméltek. Nem volt nagyobb helyünk az életre, mint az a szűk sír. A falat kenyér is kihullott kezünkől és pusztult a drága magyar vér a végeken.

Alljon meg a munka egy pillanatra június 4-én délután 4 órakor, álljanak meg a járőrök egy percre az erdőkben, virágos mezőkön, poros országutakon. Soha nem felejtő emlékezésel idézzük magunk elé azt a fájdalmas, megálázó percet. Lássuk megint, amit akkor láttak szemeink: aki leteszi a fegyvert élve, az leteszi az élethez való jogát is; akiben kisebb a kitarítás s aki megtűri a maga környezetében a kishitűeket, a kisebb falat és nagyobb teher miatt óbégatókat, arra a halál vár!

*

Nyugállományba helyezések. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága legfelsőbb elhatározásával vitéz Zirczy József ezredes és Berlányi Zsigmond alezredes nyugállományba helyezését a saját kérelmükre elrendelt felülvizsgálat eredménye alapján elrendelni méltóztatott.

Athelyezések, beosztás, felmentés. A m. kir. honvédelmi miniszter úr a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben áthelyezte: vitéz Bátor Gyula alezredest Ujvidékről Székesfehérvárra, Fehérváry Ferenc őrnagyot Székesfehérvárról Szombathelyre, beosztotta: Hanthy Károly alezredest, a székesfehérvári osztály ideiglenes parancsnokát, előadótiszt minőségben a székesfehérvári kerület törzséhez, — felmentette: Sárdy Gyula alezredest szolgálati állása alól.

Kitüntetések adományozása. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága legfelsőbb elhatározásával adományozni méltóztatott a Magyar Ezüst Erdemkeresztet Sipos István alhadnagynak és a Bronz Erdeméretet Cseresnyés Pál alhadnagynak, — nyug-

állományba helyezésük alkalmából, — a csendőri szolgálatban teljesített igen eredményes szolgálataikért.

Az idei gyermeknapi országos gyűjtés eredménye messze túlhaladta az előző évek eredményeit. Ebből a testület tagjai is kivették részüket vidéken és a fővárosban egyformán. A vidéki eredményeket részleteiben nem ismertetjük, viszont örömmel állapítjuk meg, hogy a Budapesten a vitéz Nemerey Mártonné Őnagyméltósága vezetésével működő csendőrtisztai hölgyek csoportja, az Andrassy-úton felállított gyűjtőhelyen 2716 P 80 f-t gyűjtött.

Vízi őrs kezdi meg működését Siófokon, június első napjaiban. Létszáma 27 fő és 3 (motorcsónak) kisgépjajó. Feladatairól legközelebb részletes ismertetést adunk. A közlekedési-, vasúti-, híradó őrsök után ezzel újabb szerv társul a közbiztonsági szolgálat ellátására hivatott területi őrsök láncolatába, így kiválóan működő nyomozó alosztályainkkal szorososan karöltve — bár még egyelőre a levegő nagy világát kivéve — ott vagyunk mindenütt, ahol a bűn készül s ahol az élet rendjét tartani kell. Sok szerencsét, jó munkát legifjabb alakulatunknak!

Dícséreték. A m. kir. debreceni VI. honvéd hadtest parancsnoka Magyar István debreceni VI. kerületbeli alhadnagyot, mert mint vonatellenőrző járőrparancsnok éberségével, leleményességével és gyors intézkedésével lehetővé tette a román hírszerző szervek által hírszerzés céljából Magyarországra átküldött két polgári egyén leleplezését és őrizetbevételét, hadtestparancsnoki elismerésben részesítette. A m. kir. csendőrség felügyelője okirati dícsérő elismerésben részesítette Somogyi Imre szegedi V. kerületbeli törzsőrmentert, mert csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, különösen pedig legutóbb mint ideiglenes őrsparancsnokhelyettes, a közbiztonsági szolgálatot nagy buzgalommal, teljes odaadással és igen jó eredménnyel látta el. Példás magatartásával bajtársaira igen előnyös hatást gyakorolt.

Fegyverhasználat. A tasnádi őrs állományába tartozó Papp Károly csendőr május 14-én szolgálaton kívül Tasnád község utcáján Nyika Imre tasnádi lakos ellen kardfegyvert használt. Nyika jobb kezén sérült meg könnyebben. Papp csendőr nem sérült meg.

Gépkocsibalesetek. Az ungvári közlekedési őrs állományába tartozó Vadas László csendőr, május 8-án az általa vezetett szolgálati gépkocsival elütötte a gépkocsi elé futó Rózsa József 7 éves nagyszöllősi lakost, aki 20 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. Sérültet a járór a nagyszöllősi kórházba szállította. A műszaki alosztály állományába tartozó Gazdag László csendőr, május 13-án fogolyszállítás közben, az általa vezetett fogolyszállító gépkocsival nekiment az előtte haladó és hirtelen lefékezett páncélgépkocsinak. A fogolyszállító gépkocsi megrongálódott. Sérülés nem történt.

Megszökött a fogoly. Az alcsuti őrs állományába tartozó egyik járőr őrizetéből, május 9-én Kalivoda József elfogott egyén megbilincselte kezekkel megszökött.

Csendőrségi Közlöny. Szabályrendeletek. 19. szám. Píper-szappan előállítására és üzleti forgalombabocsátására. Marhabögyöl irtásának kötelezővé tétele. Élő és vágott baromfi és a baromfitermékek legmagasabb termelői, nagykereskedői és fogyasztói árának megállapítása. Egyes textilárak forgalmának korlátozása. 20. szám. A háború folytán ügyeik ellátásában akadályozott személyek házasságkötésé-

Használja a csendőr-levelezőlapokat!

Aruk minőségéért, olcsó árért, stb., elismerő és köszönő levelet ne írjunk, mert egyes cégek az ilyen leveleket gyűjteményes nyomtatványba foglalva, üzleti reklámnak használják fel, már pedig a m. kir. csendőrség tagjai nem lehetnek reklámcsinálói semmiféle üzletnek!

nek, valamint a személyállapotot érintő egyéb jogcselekményeknek megkönnyítése. Fenyőgyanta kötelező összegyűjtése. Csendőrségi fegyverhasználati jog háború esetén. Vízhatlan vászon hátításka és alumínium főzőcsésze fedővel rendszeresítése. Halászati tilalmi idők újabb megállapítása. Finomliszt fejadag újabb megállapítása. Lakások és más helyiségek részére történő tüzelőanyagbeszerzés és a fűtés korlátozása.

Az időszerű háborús események, sok minden egyéb között, leginkább a különböző térképek megjelenésének nyit tág teret. Ilyen kiadványokra valóban nagy szükség is van, hiszen a térkép az, amelynek segítségével az eseményeket követni és a folyton változó helyzeteket áttekinteni, rögzíteni lehet. A m. kir. honvéd térképészeti intézet főbizománya: *Kókai Lajos* (Budapest, IV., Kamermayer Károly-utca 3. sz.) több olyan térképet hozott forgalomba, amelyek mindegyike a fent leírt célt kívánja szolgálni. A cég a hadsereg tagjai részére kedvezményt nyújt, melyek a következők:

1. Európa, 6 milliós, 9-színű, bolti ára	3.— P
	kedvezményesen 2.40 P
2. Afrika, 14 milliós, 9-színű, bolti ára	2.— P
	kedvezményesen 1.60 P
3. Földközi-tenger, 4,300.000-es, 8-színű, . bolti ára	2.80 P
	kedvezményesen 2.20 P
4. Brit szigetek, 2,200.000-es, 7-színű, . . bolti ára	2.— P
	kedvezményesen 1.60 P
5. Föld országai (Világtérkép),
38 milliós, 8-színű bolti ára	3.60 P
	kedvezményesen 3.— P

Adomány. *Balogh József* I. törzserőrmester (X. ker.) törzserőrmesterré történt előléptetése alkalmából 1 havi illetékkülönbözet címén 17 pengőt küldött a szerkesztőséghez. Az összeget a csendőrségi jutalmazási alapra fizettük be.

A budapesti rendőrség államosításának hatvan esztendő évfordulóját a közelmúltban ünnepelték. Az Országos Magyar Sajtókamara rendőri rovatvezetői alosztályának tagjai ez alkalommal hatalmas kötetben számolnak be a rendőrség hat évtizedes működéséről. A *Borbély Zoltán* és *dr. Kapy Rezső* szerkesztésében megjelent könyv „A 60 éves magyar rendőrség” a legteljesebb képet adja arról a nagy munkáról, amit a testület végzett és amellyel a magyar közbiztonság alakításában részt vesz. A könyv ára

36 P, részletre 42 P, havi 2 pengős részletben is fizethető. Megrendelhető: Budapest, Főkapitányság, Sajtóiroda.

Munkaalkalom. A balatonföldvári és a hévízszentandrásí honvéd tisztí üdülő a nyári időszak tartamára ny. szv. altiszteket keres. Fizetés havi 80 pengő és a tisztek részére megállapított élelem, elhelyezés. Családtag is elvihető az élelmezési adagváltás befizetése mellett. Érdeklődni lehet a Honvéd Jóléti alapnál vitéz Szabó András alezredesnél Budapest, V., Falk Miksa-u. 9., vagy a balatonföldvári és hévízszentandrásí honvéd tisztí üdülők gondnokságánál Balatonföldváron és Hévízszentandrásan

A m. kir. honvéd térképészeti intézet „Légi bombázás” címen új társasjátékot adott ki. Célja ezzel az, hogy a legújabb rendszeresített 50.000-es méreiarányú új csapat-térképet minél jobban megismertesse nemcsak az arra hivatottakkal, hanem a nagyközönséggel is. A játék alapja egy új 50.000-es térkép és ennek tartozékai; papírlemezre rajzolt repülőgép, 4 üres lap, az új térkép jelkulcsa és a játékszabályok. A játék bolti ára 3 P. Katonák hivatalos rendelésnél 2.50 P kedvezményesen árban kapják. Megrendelhető a m. kir. honvéd térképészeti intézetnél, Budapest, II., Olaszfásor 7—9.

SZEMÉLYI HÍREK.

Előléptek. Vizsgázott törzserőrmesterré: Szabó Pál őrmester (II.); **törzserőrmesterekké:** Pomázi Sándor, Kovács Mihály III., Gazdag Ferenc, Ferenci Károly, Takács József IV., Bak József, Bardócz Ernő, Sági Antal, Miklósszegi Ferenc, Torma Pál, Horváth József X., Kossuth Sándor, Hegedűs Pál, Keresztes Lajos, Szabó József II., Harangzó Mihály, Dudás Antal, Surányi József, Kassai János, Csontos András, Kapos Mihály, Buda István, Takács György, Köves István, Mogyorós János I., Kertész Miklós III., Rózsa Jenő, Brindzej János, Balogh János I. (I.), Balog Ferenc, Solymos Tamás, Kollár István (II.), Várnagy János II., Havasi József I. (III.), Györfi János I., Várnagy Lajos, Haypál Sándor, Vig János, Szabados Imre, Fehér Sándor I., Varga Gyula, Patonai István (IV.), Fejes József, Dóczy Gyula, Gurmai Imre, Kákis Antal, Juhász István I., Papp Tamás, Timár István, Kókai István, Rács Balázs, Tóth Ferenc, Alexi László (V.), Oláh Bálint, Szilágyi Lajos III., Várnagy Mihály, Rédei Ferenc, Juhász Ferenc, Szőke Illés, Rác János, Kiss Károly (VI.), Kapás József, Juhász Lajos, Szabó Gyula, Mészáros László, Arvay István, Lantos János I., Balogh József (VII.), Török István I., Szernay Endre, Gál Gyula, Varga Lajos I., Ferenc József II., Sass István, I., Csurgó Lőrinc, Császi Lajos, Módos Mihály, Szigetvári Mihály, Radóczy István, David Lajos, Markó István, Kelemen Lajos, Nagy Mihály I., Tóth István II., Kapos Mihály, Kemenes István, Tudósi János, Ilcsik István (VIII.), Havas János, Székely István, Értékes József, Bárdos János I., Kovács Ferenc IV., Palásti István (IX.), Balog

Kerékpárvásárlók szíves figyelmébe!

Azonnali vagy rövid időn belüli szállításra:

„Csoda” férfi kerékpár, teljes felszereléssel (gumik, csengő, pumpa és táskában elhelyezett szerszámokkal) **210 P**

A m. kir. csendőrség véglegesített tagjainak 6 havi részletre is szállítjuk, havonta 3 pengő részlettízetési kezelési költségek felszámításával.

Női „Csoda” szoknyavédőhálával 8 pengővel drágább.

Steyr-Waffenrad és Puch kerékpárokra az előjegyzést szüneteltetjük, mert egyelőre nem kaptunk ígéretet újabb szállítmányra.

CSENDŐRBOLT, Budapest, XII., Böszörményi-út 19/a.

Eredeti **Bosch** teljes világítóberendezés fényszóróval **29 P**

Kardtartó 4.— P

Csomagtartó 2:20 P

Villalakat 4.— P

Puskatartó ezidőszereint nincs, ugyancsak nem tudunk külön ülésárnával sem szolgálni.

FÉNYKÉPEZÉSHEZ

KODAK FILM

MINDIG A LEGJOBB ÉS LEGMEGBÍZHATÓBB!

József I., Császár Miklós, Arvay Bernát, Székely Ferenc, Baross János X. kerület állományába tartozó őrmesterek; *őrmesterekké:* Bocsi Imre, Szédő Rezső, Bíró Gábor, Monostori Márton, Nagy Endre, Lőrincz András, Ribai András, Molnár Miklós, Juhász Gábor I., Somogyi Pál, Rétsági István, Szita János, Rákóczi József, Nemes András, Oláh László, Pintér Ferenc I., Ménesi Vilmos, Tóth Imre, Fehér Géza, Erdélyi Mihály, Szuromi István, Berkó Mihály, Tölgyesi Bertalan, Kelemen József, Kőrösi Farkas, Arnyás János, Hegyaljai József, Eszes Ferenc, Géczl József V., Benke József, Kelemen Béla, K. Szabó Béla I., V. Balogh László, Szécsi Károly, Kiss Mihály, Sipos Lajos, Kőkényesi Mátyas, Deme János, Tóth Béla I., vitéz Karácsony János, Bodor Gergely, Balázs Imre, Szász Ferenc, vitéz Oltvölgyi József, Mártföldi András, Pusztai István, Antal István, Mohácsy Lajos, Kovács-deme István, Csontos András I., Nagy Béla II., Szécsényi Géza, Mátraházi Emil, Buzás Mihály, Bodrogi Sándor, Zilahi Béla, Harmati Károly, Rádi László, Kádár Sándor, Domonkos Sándor, Makra Endre, Virág István, Szilágyi Imre I., Vereckei István, Veréb Mihály, Simor József III., Horváth Gyula I., Dobos László, Szívós Pál, Nemeth Péter, Gyarmati Ferenc, Adász István, Győr István, Abonyi László, Lendvai János, Rózsahégyi György, Ráczkevei Lajos, Perényi László, Páll Lajos, Kovács Károly, Szabó József I., Kecskés Béla, Mátrahégyi Pál, Earáth József, Arányi Gyula, Berta Lajos I., Molnár János I., Ráti János, Kovács István III., Boros István, Zimonyi Vendel, Mezős József, Lazur Endre, Sebesvári Mihály, Obányai Mihály, Várnagy István, György János, Horváth Béla I., Sashalmi Antal, Mágocsi András, Balázs Béla, vitéz Németh Bálint, Kaszás Illés, Kristóf László, Mikó István, Szabó Zsigmond, Marosi Lajos, Nemes Ferenc, Szalai György, Peresztegi József, Pádar Gergely, Komlósi László, Máté Miklós, Szentesi Pál, Szondi György, Szeredi János, vitéz Juhász Ferenc, Major József II., Varju Lajos, Herceg József, Garamvölgyi János, Budaházi Gyula, Plesa András, Stefan György (I.), Csatári István, Irtó József, Hajdu János I., Szakonyi Kálmán, Márk István, Takács József III., Kókas János, Hegedűs István, Hanyi János, Erdélyi István I., Jászfalusi Mihály, Végh Lajos, Molnár István, Chapó István, Répcekölygi Endre, Darvas Kálmán, Tóth József II., Bató János, Hajmási István, Fűrész Ferenc, Nagy József, Sáfár János, Marosvári Kálmán, Lakatos Péter, Tóth József IV., Bereki Lajos, Kincses István, Sóvári Mihály, Hegedűs Ferenc, Farkas József II., Pintér József, Dávid Márton, Vitéz János, Tóke János, vitéz Berkó Béla, Vigh Ernő, Papp János II., Lövelt István, Ducza János, Széles József I., Kartali Ferenc, Szabó Lajos II., Szűcs Ferenc, Szabó István II., Németh Imre II., Révfalusi Mihály, Borbély József I., Malomvölgyi Pál, Rendes Géza, Kiss István IV., Mátyas László, Maróti Imre, Kósa Kálmán, Fehér Pál I., Vigh Gyula, Szomor Ferenc, Gyűrű István, Péntes István, Boros Imre, Csicsai Lajos, Tamás József, Szabó László, Fodor János, Molnár István II., Pallag Ferenc, Jóna Antal, Balázs Ferenc, Füzési Mátyas, Domján Gyula, Somogyi Lajos, Göblyös József, Solymosi Mihály, Gulyás László, Végvári Dénes, Kozma István, Seppi József, Szabolcsi László, Szemerszky László, Pétervári Lajos (II.), Tomor

János, Pusztai Mihály, Molnár István V., Faggyas Imre, Hosszu József I., Szamosvári Sándor, Rábavölgyi László I., vitéz Pötörke János, Andók György, Pállos János, Balikó Sándor, Macsári Ferenc, Süveges István, Horváth József XII., Végh Lajos, Molnár Vince, Földi Imre, Vágó József, Lantos László, Vági Márton, Soós József, Bécsi Sándor, Ercs József, Kiss Sándor II., Fodor István I., Fenyvesi Jenő, Hollós András, Kelemen András, Komondor Lajos, Debreczeni Imre, Kovács István II., Pécz Sándor I., Tóth István, Bodrogi Mihály, Mátraházi János, Karácsony Béla, Bende Ferenc, Katolai András, Nagy Kálmán, Szabó Sándor V., Gimesi György, Kiss György, Kövi Ferenc, Kovács György III., Nagy József VIII., Borbély István II., Kiss Kálmán I., Simon József I., Nagy István V., Szabó Béla, vitéz Jenei József II., Harasztos Mihály, Krizsai Kálmán, Baranyai József II., Elekes Ferenc I., Papp József I., Csizmadia Lajos, Rátkai József, Tamási József, Söptel Imre, Durutya Odón (III.), Horváth István I., Molnár Károly, Virágh József, Pottondi István, Valkai Sándor, Varga Mátyas, Horváth Imre I., Vass Kálmán, Tóth József V., Ujvári Lajos, Harcz Ernő, Szava János, Dézsi Lajos, Nagy Zsigmond, Csizsár Gábor, Szabó Lajos IV., Cser Károly, Tokodi László, Gerencsér Ferenc, Hunyadi István II., Farkas János I., Tapodi László, Nagy József VIII., Németh István IV., Sáncai József, Récdai Bertalan, Nagy József V., Nagy Emil, Ország József, Csuka János, Horváth Sándor III., Kiss János I., Varga Imre III., Magyar Máté, Szakály József, Bősze István, Cserős Albert, Tavasz Imre, Kovács László, Kiss Lajos III., Molnár József III., Kustos Nándor, Dér Ferenc, Csáfordi Győző, Sármezei Ferenc, Dávid Lajos, Lengyel József, Tóth József VI., Kiss János II., Bánszegi János, Kozma Géza, Hegedűs Antal, Ács István, Horváth László, Sitkei Ferenc, Németh István VII., Csonka Gyula, Horváth Imre III., Soós Sándor, Császár Gyula, Nemesházi István, Farkas Károly, Bognár Ferenc, Mészáros Dénes, Menyhart István, Döme Károly, Sebestyén István, Martonvári István, Vörös Gyula, Sipos Imre, Arvay András, Kovács János V., Szomor Lajos, Katona Lajos I., Bánfal Gyula, Tóth Imre V., Süveg Mihály, Hetesi József, Várföldi József, Garamvölgyi Ádám, Németh József IV., Perintfalvi József (IV.), Abraham Mihály, Pelényi János, Várhegyi József Battal Károly, Kőhalmi Sándor, Mocsári Demeter, Varga Mihály II., Megyeri József, Varga István II., Rövid Márton, Bogdán József, Tar Jenő, Lendvai Imre, Balogh Béla, Dénes János II., Tóth Imre III., Csonka Gyula, Kovács Imre II., Baksa István, Giczl János, Gajdócsi Ferenc, Virág Imre, Molnár Ignác, Csávás Lajos, Sebők Rókus, Mészáros Imre, Nagyréti János, Szabó Bálint I., Szórfi Imre, Földi Elek, Bottyán Antal, Takács János I., Papp György I., Horváth Károly, Juhász András, Budahegyi József, Karakas István, Simon László, Bartók Pál, Csikos János, Fodor József, Garas Gábor, Vörös József, Megyeri Lajos, Pálfalvi Ferenc, Kecskés Miklós, Csapó Imre, Ligetvári József, Csordás János, Nagy István, Sashalmi György, Szalók Ferenc, Csete Dániel, Birinyi Lajos, Bernáth Mihály, Berencsi Béla, Deák Sándor, Papp József, Sz. Nagy József, vitéz Pál György, Nagy József VI., Farkas István III., Hegyes Péter, Ambrus Sándor, Szélpál Imre, Kincses József, Kuti

Értesítés

„A MAGYAR BÜNTETŐJOG GYAKORLATI KÉZIKÖNYVE A M. KIR. CSENDŐRSÉG SZÁMÁRA”
című tanszegédlet I. kötete (Büntetőtörvénykönyv a büntettekről és vétségekről) előreláthatólag július hó folyamán újra kapható lesz.

A FENTI MUNKA II. KÖTETE elfogyott. Újabb kiadása csak abban az esetben lesz lehetséges, ha legalább 1000 példányra kapunk megrendelést.

Mindkét kötet ára a jelentős áremelkedések ellenére változatlanul csak 9.— pengő lesz kötetenkint. Amennyiben azonban ezek megjelenéséig az A. O. K. további áremelkedést állapítana meg, ezt kénytelenek leszünk az I., illetőleg II. kötet 9.— P árához hozzászámítani.

A III. KÖTET továbbra is kapható, ára szintén 9.— P.

Tisztelettel kérjük azokat, akik a fenti kötetek valamelyikét megrendelni szándékoznak, szíveskedjenek a megrendelést hozzánk már most beküldeni, hogy az előállítandó példányszám felől előzetesen tájékozódhassunk, mert a rendelkezésünkre álló papír korlátolt mennyisége miatt csak annyi példányt nyomathatunk, amennyi az előrelátható szükségletet fedezi.

A megrendeléshez legcélszerűbb a **Csendőrségi Lapok 10. számának hátsó borító oldalán** levő levelezőlapot kivágni és kitöltve hozzánk beküldeni. Minthogy a könyveket előreláthatóan csak júliusban tudjuk szállítani, felesleges utánküldések elkerülése végett kérjük a megrendelőket, szíveskedjenek az addig beálló címváltozásukat velünk közölni, hogy a könyveket már az új címükre szállíthassuk.

Ha az egy örsön levő csendőr urak közül többen óhajtanak rendelni, szíveskedjenek megrendelésüket egy levelezőlapra, közösen beküldeni, mert így a szállítás gyorsabb és a postaköltség kevesebb.

Tisztelettel:

STÁDIUM SAJTÓVÁLLALAT R.-T. könyvkiadó osztálya

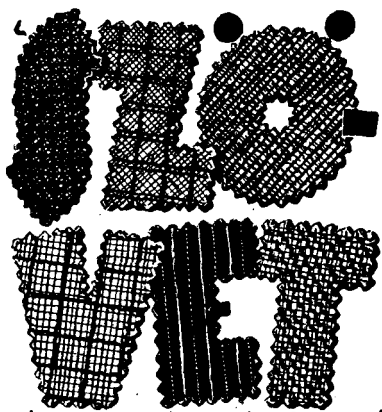
BUDAPEST, VI., RÓZSA-UTCA 111.

Gábor, Szabó Pál II., Porgó István, Sipos István II., Horváth Zs. István, Székely János, Siket Ferenc, Tátrai János, Tóth László II., Inokai Mihály, Monostori Lajos, Király Lajos, Gyuris Antal, Tóth Ágoston, Makranczi János, Szabó István, Kerekes Sándor, Tóth János VI., Boldizsár János, Balázs István I. (V.), Vincze János, Sánta Kálmán, Varga József III., vitéz Kertész János, Lendvai József, Mázsári Mihály, Kovács Károly I., Berezvai József, Fecske Lajos, Veres János II., Balázi Lajos, Tárkányi Károly, Dicső Sándor, Szabó Sándor I., Kalydi Ferenc, Tóth István I., Mándoki József, Maródi András, Varga József IV., Szabó Mihály III., Csabai József I., Lakatos István I., Samu László, Rábai György, Tölgyes Ferenc, Lévai János I., Fekete László, Zöldesi Mihály, Murai Imre, Kiss József I., Kiss Mihály, Csetneki Antal, Fazekas Gáspár, Sallai Ferenc, Pintér Imre, Déri János, Kelemen István, Szigetvári Lajos, Iványi István, Kemecei Miklós, Erdélyi Antal, vitéz Kocsis László, Horváth Ferenc V. (VI.), Horányi István, Répási Lajos, Pálházi András, Kovács Bertalan, Cserhalmi Sándor, Zsófi József, Perge József, Gáspár Mihály, Kékési Károly, Pirigyi Elemér, Molnár Zoltán, Jámbor Péter, Csóri Ferenc, Tari János, Székelyi Sándor, Kékési Dániel, Zsólya János, Bodrogközi András, Hudák József, Móré Mihály, Törzsér József, Szénási János, Fehér Sándor II., Eke Ernő, Szabó Gábor, Vass Imre, Szilvási Dániel, Berecz József, Kocsis József, Nagy Sándor, Perge László, Csörgő István, Nyeste Mihály, Gál Ferenc II., Veres Lukács, Keszthelyi Mátyás, Buza Sándor, Takács Ignác, Szerencsi András, Megtért Ferenc, Fügedi István, Hercegguti Antal, Czibakk László, Birinyi István, Sallai József, Mészáros Lajos, Varga László IV., Bakondi Imre, Bandur György, Tóth Pál János, Vágány Albert, Bodó János, Tószegi Barnabás, Fodor János, Böröcki Géza, Nagy Béla, Rác Elemér, Fülkei József, Gimesi József, Sashalmi Imre, Hernádi János, Bárdos Kálmán, Dobos Balázs, Balázs Ferenc, Kiss István V., Kiss János III., Kléri János, Pál Imre, Bérczes József II., Török János, Kaszás Jenő, Harsányi Imre (VII.), Sós Sándor, Berezvai János, Károlyfalvi István, Nagy József II., Katona Zoltán, Somogyi György, Sárközi István I., Németh Dániel, Menyhart János, Szabó Kálmán, Kovács Benjámín, Lajkó Mátyás, vitéz Balogh András, Borsi János, Hernádi József II., Kelemen Sándor, Berecz Márton, Tóth Gyula I., Gulyás Mihály, Reményi János, Homoki László, Pádár Illés, Karczag János, Dombrádi Sándor, Miklós Gyula, Szalontai Antal, Györi Sándor, Varga István II., Rajos Sándor, Bodnár János I., Szöllösi Tóth József, Tátrai István, Pócs István, Békefi Ferenc, Bácsi Sándor, Bálint Lajos, Pongor Sándor, Bódi Sándor, Kovács István III., Sütő János I., Kisipál János, Szigetközi Flórián, Sándor Ferenc, Tóth Sándor II., Szilágyi Mihály, Terjéki Márton, Kóti Mihály, Kerepesi János, Horváth Ferenc III., Tapolcai József, vitéz Tiszasülyi László, Olasz Ferenc, Varga Gyula I., Máramarosi Pál, Gál Lajos II., Fábiani József II., Fülöp Dezső, Timári Gábor, Kocsis János I., Pásztor József I., Hajdu József II., Mikola Elek, Orbán Lajos III., Varga Ferenc II., Tóth János II., László Ferenc, Patkós István, Kovács Sándor I., Galáth István, Péntes Flórián, Lokodi Sándor, Bakonyi János, Bérczesi Sándor, Karmazsin Gyula, Kalmár József, Szepes József, Hajdu József I., Bokács József, Molnár György II., Szabó Imre II., Bedécs Sándor, Nagy Sándor III., Ujvári Sándor, Németh János I., Szepesréti József, Kiss János III., Földi György, Isaszegi András, Gáspár János I., Tarnai János, Fábiani Sándor, Jenői István I., Szalai József I., Kálmán József, Varga János II., Nemes Pál, Németh István I., Antal Imre, Gál Lajos III., Ambrus Mihály, Ujhelyi Gyula, Bereczki Jenő, Szabó Antal, Patkós Ferenc, Dunai István, Juhász Sándor II., Barakonyi Ferenc, Somodi János, Kiss Mihály I., Vécsei István, Varga Lajos III., Sándor Imre II., Hegedüs András, Török János, Bólya István, Virág Ferenc, Miklósfalvi János, Solymosi József, Jónás Mihály, Hidi Miklós, Felső-

házi Mihály, vitéz Sarkadi István, Toronyi István, Kamarási Ferenc, Bacsar Imre, Herczeg Vince (VIII.), Kovács János III., Nagy Béla I., Sümegi János, Szabó Gyula II., Harmati Ambrus, Bucsányi János, Tóth Lajos II., Dávid Miklós, Kaszás József, Rátkai István, Nyíri Ferenc, Szabó Mihály, Kiss Ferenc I., Cséri Vince, Gyertyás János, Hőgye Mihály, Csesztvény Gyula, Méri Sámuel, Komáromi József, Sándor János, Tölgyes Mihály, Csomós János, Kaloccai András, Kovács János VI., Szita Ferenc I., Jenőfi Mihály, Kereszturi Mihály, Keserű János, Kocsis József, Fülöp Károly I., Katona István, Négyesi László, Szilágyi Andor, Végvári András, Patkó István, Vessző Imre, Gémesi Lipót, Terjék János, Debreczeni József, Kerekes Antal (IX.), Kovács Ferenc I., Tóth Károly II., Rigó Sándor, Szabó István II., Szalontai Ferenc, Horváth Ferenc I., Bakai András, Tóth Mihály, Lámfalusi László, Nagy József II., Végvár Sándor, Boros István I., Miklós Ferenc, Sáfrány Elek, Tóth Sándor VII., Koszó András, Berei Sándor, Kerek István, Harang Ferenc, Nagy Oszkár, Fülöp József, Kövesi László, Bacsóka Sándor, Molnár János III., Sümegi Sándor, Szási Márk, Tóth Pál, Csorba Gyula, Tóth Kálmán, Rózsashegyi Endre, Cszmadia Ferenc, Bálint Károly, Polcz Lajos, Illés Kálmán, Papp Károly, Lóránt József, Vajda József I., Takács József, Greczi István, Harmati József, Nagy László, Kallas István, Temesi János, Szabó Kálmán, Tari Lajos, Fehér András, Cserháti József, Rimóczi István, Simon József, Lefohai Imre, Szomorú Mihály, Alsóölgői József, Nagy Kálmán I. (X.) kerületébe tartozó csendőrségek.

Kinevezések. A székesfehérvári II. kerületben: Németh Ferenc I., Tóth József I., Gereczi Sándor, Pintér Miklós, Laki Ferenc, Molnár Pál, Pogrányi József, Farkas Károly, Tósmagi János, Vajda Kálmán, Zsengellér József, Keresztes Ferenc I., Kiss József III., Szabó József IV., Horváth Lajos V., Vég József, Szabó Kálmán I., Belovai Márton; **a miskolci VII. kerületben:** Lenárt Lajos, Orosz József, Titkos József, Simon Zsigmond, Madarász Kálmán, Polgár József I., Balogh Mihály, Szakács Sándor, Kovács György, Képes János, Lövész József, Szoboszlai Mihály, Szedő János; **a kolozsvári IX. kerületben:** Németh Imre II., Szamos Lőrinc, Tóth Ferenc, Lengyel József I., Kovács Gergely, Karacs Benjámín, Csató József, Kiss Dániel, Kovács György I., Garai Zsigmond, Cszmadia Antal, Lajtos Péter, Lakat Vendel, Ménési Pál; **a marosvásárhelyi X. kerületben:** Szege István tiszthelyettes őrsparancsnokká; Nagy Lajos I., v. törzsrőmester ideiglenes őrsparancsnokká; Galambos Lajos tiszthelyettes alegységvezetővé; **a kassai VIII. kerületben:** Balaton Pál törzsrőmester ideiglenes alegységvezetővé kinevezettek.

Véglegcsitették. A budapesti I. kerületben: Blaskó Pál, Turóczi Ferenc, Rostás András, Jakoda Ede, Lakatos Ferenc; **a székesfehérvári II. kerületben:** Nemes Gáspár, Bazsó József, Csímna Jenő, Vircze József, Lapos István, Magát András, Süli Lipót, Szigeti János, Zsigrai Béla, Valkár János, Sereghy István, Bokros Ferenc, Kálmán János I., Molnár Nándor, Hidvéghi János, Pázmán Károly, Molnár Gyula, Kulcsár Gyula, Ruman Mihály, Rác Lajos, Dubányi József, Tóth Kálmán, Kaszala Géza, Kondé József, Kovács Boldizsár, Bugyik Gyula, Dózsa Béla, Táncoz Gyula, Rác Péter, Zöldvári András, Vitáris József, Palló József, Záreczky István, Farkas János, Reiter Mihály, Kovács József IV., Milus József, Kurucz Bálint, Sztrapek István, Kövér András, Jakus Pál, Babinecz István, Csuport József, Bogó Nándor, Berecz István, Chovan Imre, Monos Ferenc, Vég József I., Kevély István, Cszmadia László, Kovács István I., Józsa Károly, Csölle Géza, Major István János, Juhász Albin, Komjáti Lajos, Sill József, Recska Lajos, Pintér János, Dorogi Vince, Szombati Gyula, Horváth Béla, Néveri Gyula, Molnár István IV., Kollár István, Tóth Zsigmond, Balogh János I., Leviczki József, Kónya István, Csik Ferenc, Vass Lajos, Takács Károly I., Miklós Mihály, Seregi László, Sefcsik Vilmos; **a pécsi IV. kerületben:** Csavari Lajos, Kanász János, Konecz István, Simon Pál, Somogyi István, Szegvári Antal, Németh István I., Bakonyi János, Barják István, Csillik István, Fecser József, Nagy Sándor II., Kovács Ferenc I., Kiss József II., Lengyel István, Szabó István II., Mesterfalvi Ferenc, Vögel István, Vizi Ferenc, Maros Ferenc, Doicsán Pál, Horváth Jenő, Szabados Jenő, Kristóf Mihály, Kövesi Imre, Rozmán Pál; **a szegedi V. kerületben:** Egető Imre, Sere István, vitéz Halász Béla, Magda Antal, Szabó János II., Tapodi Sándor, Paróczai János, Podonyi István, Deák Ferenc, Donka Miklós, Kalmár Illés, Hajdu József, Menyhart József, Jenel Károly I., Laczkó Balázs, Bencsik Mihály, Kőszegvári Márk, Gyuris Károly, Lévai László, Sipos Gábor, vitéz Rátz István, Gila Mátyás, Vass József, Bohár János, Palotás György, Kádár Sándor, Kristóf Béla, Nikolenyi Miklós, Fekete János, Tóth Sándor II., Virág István, B. Szabó István I., Balázs István II., Bódi Péter, Csehó István, Fodor

*/még régi árúik is/
és minden más textil áru*

FOLYÓSZÁMLÁRA IS

Tribon
RUHÁZATI RT.
ÜLLOI-ÚT 14.

KERESZTÉNY G

**Csendőrség részére levélpapír
nyomtatvány, papír és írószer
beszerezhető**
Hertelendy László és Társai-nál

Budapest, XII., Bernáth Géza-u. 14.

A nyomtatványokról előzetes lejegyzékünket a csendőrsparancsnokságok címére küldött CSENDŐRSÉGI LAPOK március 16-i számához mellékeljük.

Szűves érdeklődésre közöljük a **levélpapírok árát:**

10 levélpapír	1.20 P	50 levélpapír	dobozban... 5.- P
10 boríték	1.20 P	50 boríték	5.60 P

 Jobb minőségben... 1.40 P Jobb minőségben... 5.60 P
 Kihágási esetek helyesszini feljegyzéséhez 80 lapos többi ára —.60 P.
 Egyéni filléreit takarítják meg (kevesebb postaköltség, stb.) ha egy órbeliek együttesen rendelik szükségleteiket.

Mihály, Kóbor Miklós, Olár István, Papp Géza, Túri István, Zsigó István, Sági János, Apró Antal, Bokor Vilmos, Császár József, Csóti Pappas József, Fátrai György, Fekete István, Piller Pál, Juhász István IV., Kocsis István, Lakatos Ferenc II., Molnár Sándor I., Szücs Adám, Urbán András, Zöld Sándor, Kaszner Mihály, Takács János III., Trenovszki Pál, Kardos Ferenc, Szigeti János, Kontermann János, Furuglyás Péter, Lelkes József, Dobai András, Marcibál Ferenc, Szabó István III., Varga József, Tóth József, Jávorka Ferenc, Zoványi László, Békefi Gyula, Simon Gyula, Palyov György, Makra Ferenc, Dudás József, Fazekas Antal, Magyar János, Tóth László III., Tóth László VI., Zöldág János, Balla Mihály, Kiss Ferenc IV., Rimóczi Szilveszter, Somogyi István I., Pleizer Lajos, Abraham István, Bolyos József, Molnár Imre, Török István, Monori István, Zöldréti Gyula, Vass András, Széll Illés, Kovács Antal, Slezák Imre, Bóri János, Bencsók Géza, Egri Zsigmond, Csernus Ferenc; a debreceni VI. kerületben: Bodnár Lajos, Kollát Lajos, Gál László, Csiri Zsigmond, Farkas Lajos, Tóth Sándor II., Palumbi Lajos, Filep Sándor, Papp Pálfi Gyula; a miskolci VII. kerületben: Pataki István, Végh László, Fischer István, Mikó Dénes, Koncez András, Bernáth István, Mezei Endre, Pásztor István, Kiss Lajos, Varga Ferenc, Pusztai János, Papp József III., Czako József, Bacskai Imre, Kuncsol János, Kímcán Sándor; a kassai VIII. kerületben: Bíró Sándor, Budaházi János, Bihari János, Hidi János, Papp Mihály, Nádasdi János, Nagy Miklós, Csuha István, Földesi Mihály, Lipták János, Kerchner Antal, Szerényi Géza, Bartók József, Mízsák Ernő, Molnár István I., Fekete Mihály, Mészáros Dániel, Ruzsinszki Pál, Lőrinc István, Bodnár István, Bosányi Lajos, Halász Pál, Jászfi Mihály, Szabó Gyula III., Rapanics Mihály, Erdei Imre II., Balogh Miklós, Gombos István II., Tuba Ernő, Csik Ferenc, Hajzer Gábor, Szilágyi Károly, Szaucsán László, Schmidt Mihály; a marosvásárhelyi X. kerületben: Onodi Lajos, Szendrei Antal, Abraham Flórián, Balogh Gyula, Bálint Sándor, Belényi Géza, Munkácsi Sándor, Csűrök Kálmán, Benedek Agoston, Szántó János, Török István, Kristóf István, Lakatos György, Matuska György, Nyitrai Zsigmond, Pap János, Pék András, Sárközi Károly, Szücs Gáspár, Hevesi Gábor, Kovács Jenő II., Erdődi Gusztáv, Bakó Igrác, Markos Sándor, Cseke István, Zombor István, Isza András, Miklóssy Benjámin, Pataki Endre, Fodor József II., Mészáros György, Gál Miklós, Gecse Károly, Barabás Béla, Ordódi István, Forrai Sándor, Dandé Sándor, Füzési Gábor, Nagy Gáspár, Lukács Sándor csendőröket az előírt próbaszolgálati idő letelte után.

Díszérem odaítélése. A miskolci VII. kerület állományába tartozó Vincze Antal tiszthelyettes részére a m. kir. Honvédelmi Miniszter úr 35 évi hű szolgálatokért a Díszérmet odaítélte.

Házasságot kötöttek. Dr. Csáki József százados Merényi Klára úrhölgygel Budapesten; dr. Máthé György főhadnagy Nagy Klára úrhölgygel Lesencetomajon; a budapesti I. kerületben: Tóth Miklós őrmester Lajkó Margit Rozáliával Alattyánban, Marton József őrmester Pachel Máriával Mórton, Oláh István őrmester Kauzler Máriával Kecskeméten; a székesfehérvári II. kerületben: Süttő Pál őrmester Willinger Erzsébettel Nyergesuuffalun; a pécsi IV. kerületben: Kiss János II. csendőr Sáfár Reginával Kisgörcbön; a szegedi V. kerületben: Bánfai István őrmester Köles Ilonával Mátételken, Molnár Lajos őrmester Szentesi Borbálával Soroksáron, Szakács Sándor tiszthelyettes Szöllösi Juliannával Jánosahalmán; a miskolci VII. kerületben: Pálházi András csendőr Kovács Máriával Ozdon; a kassai VIII. kerületben: Vitai Pál törzsőrmester Tólos Erzsébet özvegyvel Letenyén, Balázsi Lajos őrmester Fábrián Jolánnal Kiskundorozsmán, Németh Ferenc I. őrmester Halász Ilonával Budapesten, Vörös István csendőr Vig Ilonával Huszton; a kolozsvári IX. kerületben: Sipos Illés őrmester Mede Idával Csanádapácán; a marosvásárhelyi X. kerületben: Percz János törzsőrmester Kelemen Rózával Berkesden, Füle Vince őrmester Kresméry Borbálával Kálon, Szita József őrmester Baranyai Saroltával Zsigárdon, Terényi Gyula őrmester Bekes Máriával Tapolcafőn, Nagy István III. csendőr Sebestyén Margittal Kocson.

Született. Lánosz László százados feleségének Katalin-Márta-Mária leánya; Sörényi István százados feleségének István-György-Ferenc fia; a budapesti I. kerületben: Som Ferenc őrmester feleségének Ferenc-Sándor-Árpád fia, Vida Sándor őrmester feleségének Ibolya leánya, Szilárd Béla őrmester feleségének Mária-Katalin leánya, Kiss István III. őrmester feleségének István-Csaba fia; a székesfehérvári II. kerületben: Kósa János tiszthelyettes feleségének Klára-Anna-Gizella leánya, Magyarai Sándor törzsőrmester feleségének Tibor-Sándor fia, Maros György tiszthelyettes feleségének Mária-Magdolna leánya, Zólyomi István őrmester feleségének István-Ferenc fia, Szabó Lajos I. őrmester feleségének László fia; a szombathelyi III. kerületben: Németh

Csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek nagyraktára:

PALLADIS RT.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM. • TÁVBESZÉLŐ: 120-013.

(A Hősök-tere közelében)

A m. kir. csendőrség állandó szerződéses szövetszállítója és ruhakészítője

Trunkhahn

szövet közvetlen a gyárból!

ELADÁS:
N. PROHÁSZKA U. - UTCA &
VI. TERÉZ-KÖRÜT &
VII. BAROSS-TÉR ES.

AZ ORSZÁG EGYETLEN ŐSKERESZTÉNY POSZTÓVÁRA
GYÁRTELEP: BUDAPEST, XI., BOCSKAY-ÚT 47 SZÁM.

IRÓGÉP

Használt írógépeket
magas áron veszek!

ét javítása bizalommal
SZÉKI ISTVÁNnál
BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 11. SZ.
Szakszerű javítóműhely.

MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNÁNYA

Részvénytársulat

BUDAPEST, V., Zoltán-u. 2. Tel: 129-560. Sürgőnyclm: BRIKETT

Szénbányák: Tatabánya,
Tokod, Dorog.

Mésztelepek: Felsőgalla,
Hejőcsaba, Beremend.

Brikettgyár: Tatabánya.

Karbidgyár: Felsőgalla.

Portlandcementgyárak: Fel-
sógalla, Beremend, Nyergesuuffalu.

Szénlepárolótelep: Felső-
galla.

Bauxitcementgy.: Felsőgalla.

Ferrósilíciumgyár: Felsőgalla.
Alumíniumgyár: Felsőgalla.

Géza I. törzsmester feleségének Katalin leánya, Király Árpád törzsmester feleségének Árpád-György fia; a pécsi IV. kerületben: Kálmán József őrmester feleségének József fia, Nagy Sándor I. tiszthelyettes feleségének Eva-Judit leánya, Lakatos István tiszthelyettes feleségének Valéria-Klára leánya, Gerencsér András törzsmester feleségének András-László fia; a szegedi V. kerületben: Várnagy Imre tiszthelyettes feleségének Eva-Magdolna leánya, Berényi Mihály törzsmester feleségének Eva-Mária leánya, Szmolyár József őrmester feleségének József fia, Áron Sándor törzsmester feleségének Eva-Mária leánya, Mucsi András őrmester feleségének András-István fia, Ókrös Vince tiszthelyettes feleségének Endre-László fia, Tóth Mihály őrmester feleségének Nándor-Mihály fia, Kiss Sándor tiszthelyettes feleségének György-József fia; a miskolci VII. kerületben: Bolla Mihály törzsmester feleségének Mihály-József fia, Hargitai Pál őrmester feleségének Erzsébet leánya, Balog János I. törzsmester feleségének Sándor-Csaba fia; a kassai VIII. kerületben: Forró Imre őrmester feleségének Imre fia, Galambos Kálmán törzsmester feleségének Kálmán fia, Perlaki Imre őrmester feleségének Ibolya leánya, Mosolygó György tiszthelyettes feleségének Mária-Lenke leánya, Balogh Áron törzsmester feleségének Eva-Klára leánya; a kolozsvári IX. kerületben: Galambos Elek tiszthelyettes feleségének Csaba-Tibor fia, Galambos Kálmán törzsmester feleségének Kálmán-József fia, Polgár István tiszthelyettes feleségének Eva leánya, Egerszegi Sándor tiszthelyettes feleségének Árpád-György fia, Szedres Károly törzsmester feleségének Károly-János fia, Palásti István törzsmester feleségének István fia; a marosvásárhelyi X. kerületben: Soós Ferenc tiszthelyettes feleségének Dénes fia, vitéz Sós Bertalan őrmester feleségének Ilonka-Györgyike leánya, Tóth Ádám őrmester feleségének Béla-Zoltán fia, Horváth József I. tiszthelyettes feleségének Árpád-Ferenc fia, Tóth József I. tiszthelyettes feleségének Mária-Sarolta leánya, Balogh József II. tiszthelyettes feleségének Zsuzsanna leánya, Polgár Ferenc II. törzsmester feleségének Dénes-Géza fia.

Halálozás. Kálmán József őrmester József fia Pécsen, Mészáros László őrmester László fia Füzesabonyban, Tárnok György tiszthelyettes Mária leánya Nyiregyházán, Demeter Imre tiszthelyettes felesége szül. Sztana Mária Kecskeméten, Máihai József tiszthelyettes Klára-Etel leánya Nagymajtényban, meghaltak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kéziratos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. — A közlemények fogalmazási, átciszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a kiigazítás jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot kérjük a papírlapnak csak egyik oldalára és félhasábosan lehetőleg írógéppel írni. Olvashatatlan vagy névtelen kézírással nem foglalkozunk. Kéziratok soráról szerkesztői üzenetben adunk választ és csak akkor küldünk vissza kéziratot, ha a szerző megcímezett és válasz-bélyeggel ellátott borítékot mellékel ahhoz. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részestjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közléséhez — a szokásos tiszteletdíj ellenében — hozzájárul.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomatni.

Közlemények különnyomatait a nyomda velünk kötött szerződésben megjelölt árszabás szerint köteles elkészíteni.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetekben válaszolunk, jellege alatt. Jellegül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy ötjegyű számot választani. Aki jellegét nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

Magánlevelet nem írunk akkor sem, ha a beküldő válaszbélyegyet mellékel.

Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lekszikon” rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk és azok tartalma vagy beküldőinek kiléte felől senkinek sem adunk felvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési

PONTOS szolgálathoz
pontos ÓRÁT! Arany,
ezüst ékszer Ml

Optika, fotocikkek.

Székesfehérvár

Zlta királyné-út 2. sz.

Gede Lajos
ÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL
VÁSÁROLUNK

IROGEP
(új és újjáépített)
RADIO
kellékek, javítás

JUHÁSZ IMRE

SZÉKESFEHÉRVÁR,

RAKÓCZI-U. 2. • A m. kir. csendőrségnek kedvezmény.

Mi RÁDIÓT — FOTOCIKKET villamossági
cikkeket

Röhlich-nél vásárolunk!

SZÉKESFEHÉRVÁR, Nagy Sándor-u. 5.

Mi BÚTORT a leggyorsabbtól a
különleges kivitelig
FÉKETE VILMOS mőbútor asztalomester
bútorosarnokából vásárolunk

Székesfehérvár, Színház épület
A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételekkel
Méltányos árak! Kiváló munka!

MEGBIZHATÓ! KÉNYELMESI ELŐNYÖS!

„TAKARÉKOSSÁG”

R.-T. DEBRECEN

BEVÁSÁRLÁSI RENDSZERE

124 üzletben nyújt vásárlási lehetőséget,
1 helyen jelent fizetési kötelezettséget, a
havonta megújuló továbbvásárlás jogával!

FELVILAGOSÍTÁST, VÁSÁRLÁSI ÚTÁLVÁNYOKAT KÉSZ-
SÉGGEL NYUJTI A KÖZPONTI IRODA DEBRECEN, DEAK FERENC-U.S.

PAPSZT GYULA

ÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZ

KOLOZSVÁR,

Wesselényi-utca 2. szám.

Alapítva: 1879. • Szakszerű javítások.

A legmegbízhatóbb kivitelű
Óskeresztény cég.

A m. kir. Csendőrség tagjai-
nak kedvező feltételek.

KOLOZSVÁR, Horthy Miklós-út 14 és 30 sz. • Telefon: 11—59.

BÚTORT

GYÖNE ISTVÁN

lakberendezőnél vásároljunk

KERÉKPÁR, fegyver, pisztolyok, lőszer,
sportcikkek megbízható bevásárlási helye

Mihalicsko Károly

aranyéremmel kitüntetett puska- és fegyver-
művelő. Kedvező fizetési feltételek. A csend-
őrök elismert bevásárlási helye. KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 22. SZÁM.

dij a nyugállományú csendőrtisztek, valamint a honvédség, rendőrség, bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő, nyugállományú csendőrlégénység részére pedig évi 8 pengő. Legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrlégénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengős részletekben is fizetheti.

A pénzküldeményeket kérjük a „Csendőrségi Lapok” 25.342. számú postatakarékpénztári csekkszámlájára befizetni.

Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni. Címváltozás bejelentésénél a nevet, rendfokozatot, a régi és új címet pontosan és jól olvashatóan kérjük megírni.

Névváltoztatások:

Porkoláb: Jó magyar hangzású, megváltoztatása nem szükséges.

Palóc: Eredetét nehéz megállapítani. Van palóc népcsoportunk. Nincs kiderítve, hogy a nevet ki használta először. Van egy másik „palóc” szavunk, mely a gabona közt termő üszögös konkolynek népi neve s végül van Palóc, Pallóc, Pálóc helynév is. A Palóc tehát jó magyar név.

Piriti: Veszprém megyében van Kis- és Nagy-Pirit község: mindkettő lakossága magyar. A kérdéses Piriti név ebből a helynévből alakult. A Pirit helynév eredete tisztázatlan, ez azonban a családnév szempontjából mellékes. Megváltoztatására nincs szükség. Kérjen a B. M. úrtól engedélyt, hogy nevét így használhassa.

Porzók: Kevésbé jó hangzású. Eredetét a család történetének ismerete nélkül bajos megállapítani.

Plészik: Szintén kevésbé magyaros hangzású. Magyaros alakja lehet a tót Plzik családnévnek. Plz a tóban 1. csiga, 2. hal, kicsinyítve „plzik”: csik, vágócsik, többesben plziky tézsaétel: csusza, metélt. Csik-ra volna változtatható.

Rusai: Hangzására magyar névnek látszik, azonban Rusa nevű helységünk nincs. A nagyküllő megyei Rozsonda oláh neve Ruja, olv. Ruzsa. Vas megyében a XVIII. században volt Rusa nevű család. Eredetét nem ismerjük. Megváltoztatására nincs szükség.

Kalácska: Származhatik a kalács szóból, bár ez esetben inkább Kalácsos nevet várnánk, amilyen családnév a XVI. században csakugyan van. Lehet azonban, hogy a tótok közt található Klacko névből vált Kalácskó esetleg Kalácska alakuvá. Hangzása magyaros.

Baricz: Eredetét nem tudjuk megnyugtatóan megfejteti. Hangalakja szerint szláv jellegűnek látszik, bár képzése nem világos. A Bartolomeus név származéka is lehet, bár ilyesmik csak a régi cseh és a régi lengyel nyelvben fordul elő. Valószínűbb azonban, hogy a Borisz-ból való s ebben az esetben már jellegzetesen magyar hangfejlődés történt. Erre való tekintettel meghagyható.

Magát: Eredetét közelebbi adatok híján nem tudjuk megállapítani s ezért meghagyásáról vagy megváltoztatásáról sem adhatunk véleményt. Hangzása nem magyartalan.

Jóba: Lehet a Jób keresztnevből való, vagy a régi magyar Joub (jó, jobb) személynévből alakult családnév. Jó magyar hangzású, megváltoztatása nem szükséges.

Fatér: A német Vater „atya” szóból s az ebből származó u. i. családnévből magyaros helyesírással lett név. Nem magyaros.

Jelentkező. Most még nem lehet tudni, hogy a kérdett évfolyambeliek bekerülhetnek-e még az őrsparancsnokképző iskolába. Előreláthatólag június hóban kiadják a pályázati felhívást, az összes érdekeltekkel közölni fogják.

N. F. Káloz. Legalább egy évi katonai szolgálat szükséges ahhoz, hogy a jelentkezőt felvegyék a csendőrséghez. Az illető tehát nem számíthat erre.

1942/4. Nézetünk szerint a nagyszülők hiányzó házassági anyakönyvi kivonata nem befolyásolja az engedély megadását, mert az a fontos, hogy a születési anyakönyvi kivonatok meglegyenek. Az ura születési anyakönyvi kivonatából amúgyis megállapítható a törvényes származás és a szülők neve. A kérvényét nyujtsa csak be, illetékes helyen majd megtörténik a — remélhetőleg kedvező — döntés.

Jövendő. A törvény rendelkezéseinek úgy is eleget tettek a szülők, bizonyára nem is kifogásolják majd.

Autós. K. L. ezredes, 17. gy. e. pk.-a, Nagykanizsa. A többi név a nyilvántartásban nem szerepel.

Zöld diófa. Az igényjogosultságra való igény a 45. életév betöltésével megszűnik, így hát elkészt vele.

Tűzkereszt. Korai kérdés. A végrehajtási rendelet kiadása előtt ilyen részleteket nem lehet tudni. Beküldött leírása igen közismert kérdést tárgyal, nem adhatunk helyet neki.

Palánka. Édesapja hadirokkantságügyében a honvédelmi minisztérium 22. osztályához kell fordulni felvilágosításért.

Mecsek. A leány olyan más helyzetbe és körülmények közé került, hogy a régi család ügyei úgyszólván egyáltalában nem érintik őt. Ezért alig hinnénk, hogy a nősülés szempontjából akadályt képezne a közölt ügy. Igaz ugyan, hogy a helyzet teljes ismerete nélkül — amit a kivizsgálás hivatott tisztázni — nehéz ilyen ügyekhez hozzászólni s ezért a mi nézetünket se tekintse ebben az ügyben olyan-nak, mintha az a döntésre hivatott parancsnoksága állásfoglalása lenne. Legjobban teszi, ha előre kijelenti a csa-

Megbízható minőségű elsőrangú kivitelű	BUTORT	vásároljunk
Asztalos-mesterek butorcarnoka		A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező
SZENDRENYI GÉZA ÉS TÁRSA		I z e t e s i
SZEGED Dugonics-tér 11. szám,		feltetelek

A legmegbízhatóbb minőségű	BUTORT
ezentúl DARIDA PÁL	
butorraktárában vásároljunk.	
BÉKÉSCSABA, Munkácsy-u. 2.	
A m. kir. csendőrség tagjainak kedvezmény.	

„SZILMENT”

autóbiztonsági üveg, lövedékálló üveg, fény-
szűrő üveg. (Macskaszem) Mosz. 1690.
MAGYAR GYÁRTMÁNY! Gyártja:
Ligeti László

üvegtechnikai műintézete. Budapest, VIII.,
József-u. 23. Tel.: 142-856. Alapítva: 1886.
A m. kir. Honvédség szállítja.

Kisfogyasztású

petroleum-
gáz

lámpák

Kézilámpák

Aladdin rt., Budapest, VII, Nyár-u. 7

Csendőrijárőr

éjjeli portyázásain csak

Pertrix

elemmel világítson

Minden szaküzletben kapható!

ládnak, hogy Ön is csak az engedélytől teheti függvé a házasságot.

Hargita. 1. A névalírást pótoltuk. 2. A Nemzetvédelmi Kereszt elnyerése iránt benyújtott kérvények egy része még nincs elbírálva. Ön olyan későn adta be, hogy még egy évig is várhat. Mást nem is tehet, mert nem sürgetheti.

Karád. 1. Csupán fogság vagy bántalom elszenvedése a Nemzetvédelmi Kereszt elnyerésére nem elegendő. 2. A nagyatyja születési anyakönyvi kivonatában szereplő előnevet csak abban az esetben használhatja, ha nemesi le származását igazolja s ennek alapján a belügyminiszter úr a nemességét elismeri. Hosszadalmas eljárás ez. Utbaigazítást talál lapunk 1941. évfolyamának 484. oldalán „Sz. S. Dunaföldvár” jelígis menetében. 3. Ezért kártalanítást nem adhat az állam. Az ország tisztviselőinek tekintélyes része úgy volt abban az időben.

Tisza. Szívesen állunk mindig bajtársaink rendelkezésére tanáccsal ügyes-bajos dolgaikban. Elsősorban és főképpen csendőri vonatkozású ügyekben tehetjük ezt. Peres ügyekben már nagyon nehezen, mert ehhez az ügy egyoldali ismerete nem elegendő. Utalunk ezévi 5. számunk 167. oldalán „H. D. Magyaromját” jelígis üzenetünkre

Tüzér. A csendőrtisztikar kiegészítése a Ludovika Akadémiából történik. Kivételesen polgári főiskolát végzett, tartalékos tiszt vagy tisztjelölteket is vettek fel, de ezidőszereint ilyen felvétel nincs. Ha még lenne, közhírré tételéről gondoskodás történik.

Szekszárdi tanalosztály. Kalácska. B. B. Győrszentiván. Háromszék. Gyüre. Garam. Mai számunkban „Névváltoztatások” jelíge alatt megtalálják a választ.

M. F. Tudomásunk szerint a Nemzeti Bank és a cseh pénzintézetek között megállapodás létesült ilyen ügyekben. A vonatkozó iratok (kötvény stb.) csatolása mellett forduljon valamely magyarországi magánbankhoz és közölje ott a velünk ismertett tényállást. Onnan megkapja a tisztes felvilágosítást esetleg el is intézik az ügyet.

Vitás Nincs miért idegenkedjenek az írásbeli feladatok kidolgozásától. Azzal csak tanulnak s amint kezdetleges írásból és rendfokozatából látjuk, Önre is ráfér még a tanulás. Ezzel nem szőljük le, mert ez minden fiatal csendőrré érvényes megállapítás. Most kell az erős alapot megteremtenie, aminek hatalmas súlyt kell elbírnia később. Nem elég, ha ügyel-bajjal és lassan el tudja végezni elfogadhatóan a munkáját. Arra kell képeznie magát, hogy a jó munka mellett gyorsan is tudjon dolgozni, mert nálunk a legdrágább kincs az idő. Hosszú évek telnek el, míg odaadó, kitartó igyekezettel ezt a készséget elsajátíthatja. Így kell nézni és fogadni az írásbeli feladatokat is, meglátja, hogy örömet leli bennük. Egyébként szorosan a kérdésre felelvé, úgy áll a dolog, amint helyesen Ön is gondolja. Vagyis: a Szut. 468. pontja alapján abbahagyott nyomozásról szerkesztett jelentés nem pótolja írásbeli feladat kidolgozását, mert a Cs-3. Irányelvek 55. pontja ezt csak a III. osztályú írók által büntettekről és vétségekről szerkesztett fogalmazványok esetében állapítja meg.

K. J. Szendrő. A bolgár háborús emlékérem igénylésének határideje 1938. december 31-én lejárt. Az akkor már szolgáló igényjogosult és igényüket bejelentő csendőregyének részére állománytestük igényelte az emlékérmét a H. M. úrtól. (L. 6/1938. Cs. K.-ben közzétett 1314/eln. 8.-1938. számú H. M. körrendeletet.) Nincs azonban akadálya annak, hogy akik az igénylés határidejének (1938. december 31.) lejártá után lettek katonák, illetve csendőrök s így önhibájukon kívül nem igényelheték az őket megillető bolgár háborús emlékérmét, a H. M. úrhoz intézett kérelmüket szolgálati úton most is előterjeszthessék. Lehetségesnek tartjuk, hogy ezeket a kérelmeket is figyelembe veszik. Az éremnek közvetlenül a budapesti bolgár követségtől való beszerzését nem ajánljuk, ezt katona nem teheti meg. Ha mégis előfordult, be kell jelenteni a kerületi parancsnokságnak s az igazolvány csatolásával kérni kell az állományparancsban való tárgyalást. Hogy a kerületi parancsnokság aztán hogyan intézkedik, azt nem tudhatjuk.

Mi **BUTORT** előnyösen, megbízható kivitelben
HETESI GÁBOR oégnél vásárolunk.
 Budapest, VI., Vilmos császár-út 53.
 Styl-butorokban nagy választék.

Keresztény műasztalok butortermékei.

ÁGYBA — REKAMIÉBA

Epeda RUGÓS MATRACOT

Kérje kártyasától az EPEDA üzemi eredeti jótállási nyilatkozatát!

„Réka” EGYENRUHÁT

Készít: egységcsomagból igénylésre előírt egységár on. Paszmányok gombok, felszerelési cikkek Postai... és

RUHAIPARI és KERESKEDELMI R. T.
 VI., ANDRÁSSY-ÚT 27. • TELEFON: 425-984.

MÜFOGAK

a legjutányosabb árak mellett a legtökéletesebb kivitelben JÓTÁLLÁS mellett készülnek!

SCHUSTER FERENC
 VIII. LUTHER-U. 1/B. Rákóczi-úti Megy. Dívatszarnok mellett vizsgázotti fogászmaster

vitéz Mácsai Mácsovits Lajos

bőripari vállalata
BUDAPEST, XIII., KARTÁCS-U. 20.
 ALAPÍTÁSI ÉV: 1888. TEL.: 493-318.

A m. kir. csendőrség hivatalos szállítója.
 Szállít: Mindennemű bőrunyagot, cipészkeleket, közületek, katonaság és vállalatok részére.

Délvidéki. A körköpeny leírása megtalálható az A—26.—3. Függelék (Egyszerűsített szabályzat) III. fejezetében és a 13/1940. H. K.-ben közzétett 28.090/eln. 2. r. H. M. körrendeletben. Az őrsön ez nincs meg, de a szárny- vagy osztályparancsnokság székhelyén lévő szabók bizonyára ismerik.

55.181. A telepítési törvény alapján juttatott földet engedély nélkül eladni vagy cserélni természetesen nem szabad! A vonatkozó törvény és rendelet a községi jegyzőnél rendelkezésre áll, oda kell fordulni az érdekelteknek.

Rokkant csendőr. Minthogy Ön 1934. január 1. előtt ment nyugállományba, a polgári nyugdíjtörvény hatálya alá tartozik s így nyugállományban elvett felesége, özvegyiségre jutása esetén, özvegyi nyugdíjra nem számíthat.

Kun László cső., Székelyudvarhely. Bánszegi István csendőr címe: Tószeg.

V. L. 942. Arra a kérdésre, hogy 30. életévének betöltése előtt beadhatja-e nősülési kérvényét, megfelel az „A—57.” Nősülési szabályzathoz kiadott 1. számú Függelék 2. §-ának 7. b) alpontja, ha helyesbítve van az 1937. évi 2. Cs. K.-ban közzétett rendelet szerint. Ez a helyesbítés azt mondja, hogy a százalékos korlátozás alá első legénységi egyének 30. életévük betöltésekor adhatják be kérvényüket.

Határszél. Az Ön esete is vonatkoztatható általában mult számunk 333. oldalán „Hideghegy” jelige alatt közölt üzenetünk. Mint próbacsendőrnek ugyanis első feladata a közigazgatással szemben az, hogy a belépésekor érvényes alapdokét törlesztés útján befizesse. Ha most már a törlesztés elég hosszú ideje alatt a vagyonrészben bekövetkező gyarapodások vagy csökkenések szerint meg-megváltoztatják a törlesztendő összeget, csak bonyolítják az ügyet. Ha pedig a Cs.—20. Határozmányokban nem tisztázott esetekben megállapodásra jutni nem tudnak, döntést kérhetnek az osztályparancsnokságtól.

P. I., Rátót. A bíróságok szervezetéről, hatásköréről és illetékességéről részletes ismertetést talál a csendőr Btk. II. kötetében. Az erről készített szemléltető rajza igen ügyes, de nem foglalkozhatunk vele éppen azért, mert a csendőr Btk. vonatkozó részének áttanulmányozása teljes képet nyújt.

Tánc. Valószínűnek tartjuk, hogy az ismertetett tánc régi népszokáson alapszik. A csendőr ebbe ne avatkozzék bele, csak abban az esetben, ha — amint írja — a táncolók egymás testi épségét valóban veszélyeztetik, vagy pedig a tánc a jóízű, vagy a közérkölciséget sérti. (L. csendőr Btk. III. kötet, 476. oldalán a 229,230/1925. számú BM. rendelet 26. §-át.) Hogy a táncoló nők lába táncolásnál, forgatás közben, a földről is felemelkedik, ebben ugyan nincs semmi. Ki parancsolhatná meg a jókedvű, szilaj magyar fiataloknak, hogy helyben topogjon a táncnál. Aki pedig nem szereti a port, ne menjen bálba.

Megfejtések.

A Cs. L. 8/1942. számában közölt „Hősök napja” c. pályázatra beérkezett pályázatok szerzői:

Bánkuti Ferenc cső. (Bihardiószeg), Borbás György őrm. neje (Kassa), Cserhádi József őrm. (Marosvásárhely), Csetneki Antal cső. (Ecseg), Darmas József thtts. (Kassa), Fehér Géza őrm. (Dömsöd), Füleki József ny. alhdgy. (Kaposvár), Gerzsenyi Béla cső. (Frigyesfalva), Gondi Emil cső. (Libánfalva), Illés Mihály I. tórm. (Budakeszi, József fhg. szanatórium), Karacs László őrm. (Ungvár), **Keresztes István I. tórm. (Zalaszentő),** Keszthelyi István thtts. (Budapest), **Kovács Gábor thtts. (Budapest),** Kozma Mihály alhdgy. (Munkács), Mázsári Mihály őrm. (Kötegyán), **Nagy József I. cső. (Kiskőrös),** Nagy József XI. thtts. (Ungvár), **Oszlánczi János thtts. (Nyiregyháza),** Pusztai István cső. (Kiskunhalas), Szabó János prbcso. (Cséffa), Sente Mihály cső. (Koloszvár), Telep Ferenc thtts. (Nagyvárad), **Toma István őrm. (Budapest, Koronaórség),** Udvardi György thtts. (Kálnik). A legjobbak neveit vastagabb betűkkel szedettük, azokból is a legjobbak szerzői: Kovács Gábor, Nagy József, Oszlánczi János, Toma István. Részükre jutalomtárgyat küldtünk. Keresztes tórm. és Kovács thtts. munkáját mai számunkban közöljük, a többiek dolgozatát helyszűke miatt nem tudjuk közölni.

A Cs. L. 8/1942. számában közölt „Ki tud rajzolni” c. pályázatra:

Bakonyi Béla thtts. (Budapest), Bodrogi Sándor őrm. (Budapest), Csapó Tibor cső. (Szenc), Debreceni Sándor őrm. (Négerfalva), Gonda Lajos őrm. *(Ujvidék jv. tanfolyam), Kaszás Benő őrm. (Miskolc), Kelemen József I. cső. (Görögyszentimre), Kovács Gábor thtts. (Budapest), Nagy József XI. thtts. (Ungvár), Németh Károly cső. (Füzesabony), Pangyánszki Gyula cső. (Nagygoroszló), Pánczél Mihály cső. (Makó), Perei Zoltán cső. (Nagysajó), Rendes Géza cső. (Vásárút), Simos Lajos thtts. (Csíkszereda), Somogyi Lajos cső. (Székesfehérvár), Szabó csendőr (keresztnevét és állomáshelyét közölje!), Száraz András tórm. (Budapest), Tóth Antal cső. (Alsóverceke), küldtek be munkákat. Egyesek meglepő jó rajzkészséggel dolgoznak, különösen kiemeljük **Nagy József XI** thtts., **Németh Károly** cső., **Perei Zoltán** cső. és **Száraz András** tórm. rajzait. Képeiket közölni fogjuk. Egyébként szokásunktól eltérően mindenkinek visszaküldtük a rajzát; akik nem sorolnak a legjobbak közé, azok is fogadják őszinte bajtársi köszönetünket és jutalmul egy-egy doboz csendőr levélpapírt. A legjobbakat képük díszes bekeretezésével jutalmaztuk.

**A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Besenyői BEÜTHY KÁLMÁN alezredes.**

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Felelős: Györy Aladár igazgató.

LEGUJABB! MOST JELENT MEG!
AZ OROSZHADSZINTÉR
(európai Oroszország térképe) 68x92 cm nagyság, 5 mm. méret.
Ára: P 1.60. A m. kir. Honvéd Térképészeti Intézet kiadása.
Kapható: KÖKAI LAJOS-nál, Budapest, IV., Kammermayer-utca 8.
Az összeg előzetes befizetése esetén (bélyegben is) bérmentve.

C S E N D Ő R A
SORSJEGYET Kalotay Árpád
sorsjegyvásztó iktatóban
Bpest, VIII., József-kt 26
vásárolja.

CSENDŐRGYŰRŰK
Ezüstből csendőrfejjel szép kivitelben monogrammal 14 pengőért 3 havi részletre is fizethető.
SASVÁRI JÓZSEF
Budapest, IV., Régi posta-utca 10. sz.

A világhírű **NIFE** akkumulátorokat és szárazelemeket gyártja:
NIFE akkumulátor és villamossági rt.
Budapest, IX. ker., Vaskapu-utca 20. szám.

Katonai rendjelek — Jelvények — Sportérmek
Szalagok — miniatűrök — Javítások
MORZSÁNYI cégnél
Budapest, IV., Váci-u. 36. Tel.: 182-217.
Alapítási év 1870. A csendőrség kedvelt bevásárló helye.

BIKKI ÁRPÁD
ruha gyár
Budapest, XII., Fürj-u. 7/a. Tel.: 257.035
Dús választék: öltönyökben, sport ruhákban, férfi és fiú lengyelkékben, téli és tavaszi kabátokban. Bér munkát vállal. Szállít közintézeteknek egyenruhát, fehérneműt. Vállal honvédelmi bér munkát.